

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - مذاکرات مجلس سنا
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخشنامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سؤالات

۴شنبه ۱۸ مردادماه ۱۳۲۹

روزنامه رسمی
ناشر: سید محمد باقری

سال ششم - شماره ۱۵۹۲

صفحه ۱

۲ - بیانات قبل از دستور

آقای گنجی

رئیس - آقای گنجی.

گنجی - امروز صورت جلسه نرسیده بنده میخواستیم راجع باین موضوع تذکر بدهم حضورتان دستور بفرمائید صورت جلسات را سرفوت برسانند البته آقایان نمایندگان محترم استحضار دارند که در این اواخر در بعضی از روزنامه های مرکز موضوعاتی راجع باذربایجان و اوضاع مرزی و سیاسی آنجا منتشر شده بود بنده میخواستیم تذکر بدهم که اوضاع آذربایجان امروز در نهایت آرامش و سکون است (صحیح است) و دلیل سکونت و آرامش آنجا یکی هم این مطلب است که بعد از پنجسال که حکومت نظامی در صفحات آذربایجان مستقر بود، خوشبختانه دولت کنونی با توجه با اوضاع و ترفیه حال و آسایش اهالی آذربایجان حکومت نظامی را در آنجا لغو کرد (شوشتی - و سایر جاها) و سایر جاها (مکی - در اصفهان و آبادان لغو نکرده) اینست که بنده خواستم از طرف آقایان نمایندگان آذربایجان از این اقدام مصلحت آمیز دولت که بعد از پنجسال زحمت و مشقت حاضر شده است که اهالی را در امور کشوری آزاد بگذارد تشکر و امتنان کنم.

مکی - حکومت نظامی اصفهان و آبادان را

بر نداشته اند.

رئیس - صورت مجلس امروز نداریم.

آقای شوشتی - داجع بهمین مطلب فرمایشی دارید؟

شوشتی - بنده میخواستیم تذکر بدهم

که صورت جلسه سه روز است نرسیده است.

رئیس - بلی، تند نویسی صورت مجلس را روز

پنجشنبه بجا بخواه، داده اند امروز تحقیق کردم از طرف

تند نویسا انجام وظیفه شده، گفتم تحقیق کنند که

چرا چاپخانه حاضر نکرده؟

شماره مسلسل ۵۲

دوره شانزدهم قانونگزاری

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۵۲

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه هفتم مرداد ماه ۱۳۲۹

فهرست مطالب:

- ۱ - قرائت غائبین جلسه قبل.
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقای گنجی.
- ۳ - بقیه مذاکره در لایحه تعرفه گمرکی.
- ۴ - معرفی آقای دکتر پور همایون بسمت معاونت وزارت اقتصاد ملی بوسیله آقای وزیر اقتصاد ملی.
- ۵ - بقیه مذاکره در لایحه تعرفه گمرکی.
- ۶ - معرفی آقای دکتر آن بویه بمعاونت وزارت فرهنگ بوسیله آقای وزیر فرهنگ.
- ۷ - بقیه مذاکره در لایحه تعرفه گمرکی و خاتمه مذاکرات و ارجاع بمجلس سنا.
- ۸ - تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی.
- ۹ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس دوساعت و بیست و پنج دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

اکبر - شهاب خسروانی - دکتر احمد سید امامی - سالار بهزادی - کاظم شبیانی - صدر میر حسینی - اعظم زنگنه.

دیر آمده با اجازه: آقای شوشتی

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: محمدحسن

امیر افشاری - معده هراتی - مجید موقر - معین

زاده - تولیت - سلطانی - خاکباز - سود آور -

نصرتیان - علی محمد دهقان - سنندجی.

۱ - قرائت غائبین جلسه قبل

رئیس - صورت غائبین جلسه گذشته قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: صفوی - امینی -

اسکندری - اسلامی - فتحعلی افشار - محسن

طاهری - حاذقی - دکتر راجی - اورنگ

غائبین بی اجازه - آقایان: ابریشم کار - حسن

این مذاکرات مشروح پنجاه و دومین جلسه از شانزدهمین دوره قانونگذاری

« اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس »

هوشتری - بلی آقا سه جلسه است حاضر نشد.

رئیس - چهار نفر از آقایان تقاضای صحبت کرده اند، ولی بنده در روز مرض کردم که چون اول وقت عده برای رأی کافی است و آقایان نمایندگان حاضرند بکار لواج میردازیم و سه ربع آخر سه ساعت را برای اینکار تخصیص میدهیم که صحبت کنند (صحیح است)

مکی - آن میشود بعد از دستور دو نظامنامه اصلاح کرده بودند نطق بعد از دستور

فقیه زاده - بنده یک تذکر کوچکی دارم و آن اینست که نطقهای قبل از دستور و بعد از دستور یک تقاضاهائی است از دولت، خواهش می کنم امر فرمائید که بعد از دستور هم کسی از طرف دولت در مجلس باشد.

رئیس - جلسه مطابق آئین نامه مدت سه ساعت است، وقتی که دو ساعت و ربع گذشت سه ربع با آخر جلسه مانده نوبت نطق بعد از دستور میشود

۳ - بقیه مذاکره در لایحه

تعرفه گمرکی

رئیس - پیشنهاد لایحه تعرفه گمرکی قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم دولت مکلف است حقوق و عوارض گمرکی قنوجای و شکر و قماش نخی را تا هشتاد درصد تخفیف دهد، کشاورز صدر

رئیس - این پیشنهاد خرج است نمیشود رأی گرفت برای اینکه در عوارض دولت تقلیل میدهد **کشاورز صدر** - اگر اجازه توضیح ندارم

رضی ندارم **رئیس** - فرمائید توضیح بدهید ولی مطابق آئین نامه نیست

کشاورز صدر - یک اشتباهی رخ داده است و آن اینطور است که خیال میکنند و این طور هم در فکر جناب آقای رئیس جا گرفته است که نماینده

پیشنهاد خرج نمی تواند بکند و صحیح است ولی وقتیکه شما قانون مالیات را اینجا وضع میکنید در اینجا نماینده حق دارد بگوید مالیات زیاد نگیرید یا کم بگیرید این اصل فلسفه وضع همان قانونی است که مطرح است آمده اند اختیار می خواهند بدولت

بدهند برای حقوق و عوارض گمرکی، آیا یک نماینده حق ندارد پیشنهاد کند که دولت مکلف است از فلان جنس که مورد احتیاج عامه است کمتر بگیرد و از فلان جنس که مورد احتیاج نیست و لو کس است زیادتیر بگیرد بنظر بنده جناب آقای رئیس این از آن مواردی است که هر نماینده حق دارد نظریات خودش را بگوید و اگر اینطور شود منتهی اینست که ما اختیار

بندیم بدولت و دولت حق داشته باشد تصمیم بگیرد ولی ما خودمان در تغییر آن حق نداشته باشیم البته یک وقت وزیر دارائی می آید تذکر میدهد که اگر ما این کار را بکنیم مصلحت نیست، برای اینکه

حیادات ما کم می شود و ما نمی توانیم این اقدام را

بکنیم آنوقت مجلس ۱۲ بار لایحه قانون می کند مجلس بیست و نه مرتبه رأی ندهد اما این مطلبی که می گویند نمی شود پیشنهاد کرد در قانونیکه اختیار بدولت میدهد که میزان حقوق گمرکی را معین بکند که چکار بکند این بنظر بنده درست نیست بنابراین از طرف دولت هم کسی نیامده است که این نظر را رد بکند، شاید اگر استدلال کرد وزیر دارائی بنده هم قبول بکنم که درست است و صد هشتاد را تخفیف

بدهم صدی چهل شود ولی تا حالا که چنین استدلالی نشده و بنده از مقام ریاست که کمال احترام را بهشان دارم اینست که این حق نمایندگان را محفوظ بدارند این پیشنهادات مفید است این پیشنهادات هزینه زندگی را باین می آورد این پیشنهادات است که پذیرفتن آن از طرف دولت دلیل وجودی دولت تعولی است حالا بنظر مقام ریاست و نمایندگان معترض است بنده اگر می گویم از قماش و از مایحتاج عمومی کم بکنند برای اینست که آن لغت و عورهای ولایات آن بیچاره هائی که دو متر چیت میخوانند بیوشند استطاعت خرید داشته باشند الان روزنامه که بهان اینجاست نوشته است که ۴۰ درصد بقماش نخی افزوده است، اینست که این صحیح نیست (مکی - دولت تعول است) این خدمت به مملکت است و ایکاش من می توانستم و جناب آقای رئیس اجازه می دادند و آنهم مقدمه این پیشنهاد بشود که من این سرمقاله جامع آقای فرامرزی را اینجا می خوانم تا وظیفه نمایندگی معلوم میشد، من از صمیم قلب به این نویسنده بزرگوار تعظیم میکنم ولی چون الان حق ندارم بعداً بیکروز قبل از دستور سرمقاله ایشان را میخوانم تا معلوم شود وظیفه مجلس هم چیست؟

رئیس - باید رعایت کرد که آئین نامه اجرا شود، ماده ۱۲۷ قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۲۷ - هیچ عنوان چه مستقلاً و چه در ضمن لواج و طرحها پیشنهاد خرج، یا پیشنهادی که بالواسطه مستلزم خرج باشد بشاید

کشاورز صدر - بموجب همین ماده اعتراض دارم.

رئیس - شما پیشنهاد می کنید که از هوائ دولت کسر شود

مکی - این کسر مالیات است آقا خرج نیست.

کشاورز صدر - این عدم النفع است عدم النفع غیر از پیشنهاد خرج است

رئیس - آقای اردلان

اردلان - اگر که بودجه کل کشور مطرح بود یک میلیون هائیدی بود، یک میلیون مخارج، نمایندگان اینرا جرح و تعدیل میکردند، می گفتند از این خرج بزمین و در این هائیدی اضافه بکنیم، این البته صحیح است، ولی بدولت اجازه میدهید که تعرفه گمرکی را تعیین کند (مکی - برخلاف قانون اساسی) یعنی چه؟ یعنی ممکن است که یک

وکیل بدادن این اختیار موافق باشد یک وکیل بدادن این اختیار مخالف باشد، وقتی که تمام شد رأی مجلس قاطع خواهد بود که این اختیار داده میشود یا داده نمیشود. والا تعرفه گمرکی پنج شش هزار رقم است، اگر ما بخواهیم که هر کدام از اینها را دانه دانه رأی بگیریم و مطرح بکنیم، کارمان بکجا میرسد؟ اینست که بنده از مقام ریاست استدعا می کنم همین طور که نظر خود مقام ریاست بود این پیشنهاد نابل طرح نیست و آنچه که مربوط به لایحه بودجه است رأی نگیرند و اگر بودجه کل کشور مطرح بود فرمایش آقا صحیح بود میفرمودند که درستون هائیدی نوشته است قندوشکر سود بازرگانی دولت اینقدر است، من نماینده هستم می گویم اینقدر بشود و در جای دیگر هزینه دولت اینقدر است، کمتر میکنیم، ولی بودجه کل کشور مطرح نیست، اختیاراتی است می خواهند بدولت بدهند که تعرفه گمرکی را برای یکمرتبه کم کنند یا زیاد معین بکنند و بعد از شش ماه هم بیارند در مجلس، جناب عالی اگر نظر موافق یا مخالف دارید باید در اصل موضوع صحبت فرمائید، والا نسبت ببود تعرفه گمرکی اگر هر کدام از ما بخواهیم اظهار نظر بکنیم، این لایحه این دوره که سهل است دوره های دیگر هم عملی نمیشود

کشاورز صدر - بنده طبق همان ماده ۱۲۷ عرض دارم، می خواستم استدعا کنم رأی بگیرید تا به بیستم مجلس چه نظری دارد، آقای دکتر طهرانی و آقای دکتر مصدق نظرشان چیست

رئیس - خوب بنشینید، این چه طرز حرف زدنت، بایکدفعه با شویید حرف بزنید یا بنشینید، این لایحه مربوط به تعرفه گمرکی است که دولت تغییر بدهد، شاید باین پیشنهادی که شما می دهید ایشان نتوانند کمتر کنند یا بیشتر، متوجه این قسمت شده اید یا نه

کشاورز صدر - خوب می توانیم معدود کنیم

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای کشاورز صدر آقایانی که موافقت قیام فرمائید (عده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگر قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم ورود ورق بازی قمار ممنوع شود

کشاورز صدر - آقا آن را که رأی نکرفتید.

رئیس - چرا رأی گرفتیم میخواستیم مطمئن شوید یکدفعه دیگر رأی بگیریم تا مطمئن شوید

کشاورز صدر - بنده خودم ملتفت نشدم قربان که باشوم.

رئیس - فرمائید

کشاورز صدر - البته مقام ریاست هر چه می فرمایند صحیح است بنده توجه نداشتم این را تصدیق می کنم ولی بی مناسبت با آن مثل شیخ ابو تراب نبود که در این باب رأی گرفتند و همه بهش گفتند تو

خدای وکیل مسلم و سرش احمد و محدود هم بودند وقت که قرائت کردند می خواندند تا آخر گفت بابا آراه من چطور شد پس راهیم احمد و محدود دروغ گفتند پس رأی خودم چطور شد؟

رئیس - خودش حتماً حواش جمع نبود و بدیگران رأی داده است (خنده نمایندگان) من رأی گرفتم و آقایان (اشاره به اقلیت) هم بلند شدند، یک عده بی بلند شدند آنهم بیچاره حواش یرت بوده فرمائید حرفتان را بزنید مثل اینجا نزنید.

کشاورز صدر - بنده می خواستم راجع بمنع ورود ورق گنجینه یا اسباب و آلات دیگر قمار بطور کلی نظر من مخالف هر گونه جنسی است که وارد مملکت شود و ضرورت نداشته باشد و تجملی باشد و اینطور که بنده تخمین زدم تقریباً در سال شاید متجاوز از ۲۰ میلیون دسته ورق پاسور و اشیاء دیگر قمار وارد میشود و بنظر بنده نباید پول مملکت و ارز مملکت ولو ارز آزاد برای اینکار مصرف شود و این مضر است و صرف نظر از این که برخلاف شرع و برخلاف اخلاقت، اساساً اگر ما جلوگیری کنیم که این ورق وارد نشود، این اسباب و آلات قمار وارد نشود، سواي آن اجناسی که جنبه ورزشی دارد بقیه وارد نشود این یک خدمت بزرگی به مملکت است حالا بنده بنظر آقایان در این قضیه بنده دیگر انتظار دارم که برخلاف آن یکی رأی بدهند

رئیس - آقای دکتر کیان

دکتر کیان - بنده اجازه نخواست بودم

رئیس - آقای اردلان فرمائید

اردلان - بنده اگر مقام ریاست اعلام رأی کنند خودم میکنتس رأی بدهم ولی مربوط به لایحه نیست حضرت تعالی توجه فرمائید لایحه اختیاری است که بدولت بدهیم که تعرفه گمرکی را تنظیم بکنند یا نکنند این چه مربوط بورق بازی است

رئیس - وکیل میکنتس یک چیزی را که مفید می دانند پیشنهاد بکنند ولو قابل رأی نباشد رأی می گیریم به پیشنهاد آقای کشاورز صدر

صفائی - قابل رأی نیست اصلاً این پیشنهاد محلی برای رأی ندارد زیرا ورود آلات قمار شرعاً حرام است جائی برای رأی گرفتن نیست و معنی ندارد، بنابراین این بنده معتقدم که آقای کشاورز صدر پیشنهادشان را پس بگیرند و رأی گرفته نشود.

رئیس - پس گرفتید آقای کشاورز صدر؟

کشاورز صدر - نه خیر رأی بگیرید

رئیس - شما آقای صفائی میفرمائید رأی مورد ندارد در صورتی که پیشنهاد میکنند که با ورقه رأی بگیرند

مکی - چون از این ورق هم گمرک می گیرند سالی ۲۰۰ میلیون تومان برای این ورق می بازند.

رئیس - رأی میگیریم شما دو روز دیگر بیشتر وقت ندارید و وقت مجلس را میخواهید این طور تلف کنید

۲ -

آشتیانی زاده - آقای رئیس اینها دما گوزی است

کشاورز صدر - هر جور نظر آقای رئیس است

رئیس - عده ای میگویند نباید رأی گرفت به این پیشنهاد بعد هم میگویند با ورقه رأی بگیرید اینها وارد نیست حالا رأی میگیریم به پیشنهاد آقای کشاورز صدر آقایانیکه موافقت قیام فرمائید (عده نقری برخاستند) تصویب نشد

مکی - تصویب شد آقا چرا با ورقه رأی نکرقتید؟

رئیس - خود آقای کشاورز صدر قبول کردند که باقیام و قعود رأی گرفته شود.

اسلامی - مجلس شورای ملی رأی داد که کارت بازی وارد شود؟ یعنی چه؟

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر بقائی قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود - تبصره - دولت مکلف است رعایت معامله متقابله را با کشورهای مختلفه در مورد اجناس صادراتی و وارداتی بنماید - دکتر بقائی کرمانی

فرامرزی - بنده یک تذکر کوچک دارم که میخواهم عرض کنم

رئیس - فرمائید

فرامرزی - من خواهش میکنم از آقایان همکاران محترم که برای منظور خیلی کوچکی مجلس را در مقابل یک اعمال انجام شده که راه پیش و پس نداشته باشد قرار ندهند که ورق پاسور نباید بیاورند آقا این قدر مناهی و منکرات توی تمام عالم اسلام هست که اگر باقر آن تطبیق کنید یکدانه آن باقر آن تطبیق نمیکند این عوام فریبی ها برای چیست؟ چرا برای یک چیز های خیلی جزئی مجلس شورای ملی را در محظور قرار میدهید؟ (صحیح است)

صفائی - شرهاً این کار حرام است و رأی لازم ندارد شما با اصول کشوردارید بازی می کنید

رئیس - آقای دکتر بقائی فرمائید

دکتر بقائی - آقای کشاورز صدر توجه فرمائید، عرض کنم کشور ما در سال یکمقدار صادرات و یکمقدار واردات دارد ملل دیگر و کشورهای دیگر که یک برنامه اقتصادی صحیحی دارند و یک حساسی در کارشان هست و ضمیمت صادرات و واردات خود را می سنجند و معاملاتی که با کشورهای دیگر میکنند روی یک اصول صحیحی اجرا میشود متأسفانه در مملکت ما این اصول هیچوقت اجرا نمیشود مثلاً یکی از اقلام مهم صادرات کشور ما قالی است که الان به یک وضع خیلی اسفناکی افتاده چون در اروپا تقریباً بازار قالی بکلی از بین رفته و در مقابل محدودیت هائیکه کشور های خارجی برای ما قائل شده اند ما تاکنون هیچ عکس العملی نشان نداده ایم مثلاً مملکت هلند ورود قالی را ممنوع کرده حق این بود که در مقابل این تصمیم دولت هلند ما هم ورود کاکائو و رادیو و سایر اجناس

هلندی را ممنوع میکردیم تا سایر ممالک آلمانها بکنند و یا اخیراً خوانم که دولت انگلستان ورود قالی را قذفن کرده ما باید در مقابل منع صدور یک قسمت از صادرات مملکت مان بکشور های خارجی یک عکس العملی نشان بدهیم و باین جهت بنده پیشنهاد کردم که دولت مکلف است رعایت معامله متقابله را با کشورهای مختلفه در مورد اجناس صادراتی و وارداتی بنماید اگر یک کشوری از صادرات ما یک قسمتش را ممنوع کرده و آن جنس در صادرات ما اهمیت داشت ما باید همان تناسب از واردات آن مملکت بکاهیم (عده ای از نمایندگان صحیح است، احسن)

رئیس - آقای نورالدین امامی مخالفید فرمائید

جمال امامی - بنده مخالف آقا.

رئیس - آقای جمال امامی فرمائید.

جمال امامی - بنده با طرح این لایحه مخالفم چون آقای وزیر دارائی که مدافع این لایحه هستند تشریف نیاورده اند مجلس که نمی شود کاسه از آش داغتر باشد الان یک چیزهای فنی اینجا مطرح میشود آقایان نمایندگان که مکلف نیستند در تمام امور فنی وارد باشند و آقای وزیر دارائی اینجا تشریف ندارند باید بیایند و از این لایحه دفاع کنند مجلس یکساعت است تشکیل شده و وزیر که باید دفاع از لایحه بکنند نیامده (عده ای از نمایندگان - آقای وزیر اقتصاد ملی که هست) ما که نمیتوانیم در جزئیات پیشنهادات دخالت بکنیم اینها امور فنی است آقا.

رئیس - لوابی که مطرح میشود از طرف دولت نماینده اش حضرات آقای وزیر اقتصاد ملی فرمائید.

۴ - معرفی آقای دکتر پور همایون بسمت معاونت وزارت اقتصاد ملی بوسیله آقای وزیر اقتصاد ملی

وزیر اقتصاد ملی - آقای وزیر دارائی که باید در امور فنی یعنی امر مالی تشریف داشته باشند تشریف ندارند ولی درباره این پیشنهادی که آقای دکتر بقائی فرموده اند بنده اصولاً موافقم ولی هر عملی که انجام بشود روی هم بصره و صلاح مانست در مورد فرش تذکر بجائی دادند اجازه فرمائید که دولت بدون اینکه تکلیفی قبول بکند وارد مذاکره بشود و تا آنجائیکه با مقررات و تعهدات سیاسی ممانفات نداشته باشند عمل خواهد کرد و بنده در این قسمت موافقم و از آقایان تمنی دارم که دست دولت را در این موارد باز بگذارند که در حدود توانائی اقدام کند و تحدیدی برای ما قائل نشود چه ممکن است بمانع زیادی بر بخوریم و اجرای آن برای ما تولید اشکال و ناراحتی نماید اصولاً بنده با پیشنهاد آقای دکتر موافقم که با آتھائی که با ما معامله دوستانه نمیکند ما هم معامله بشل بکنیم ولی تا حدودیکه توانائی و قوانین ما بما اجازه میدهد اجازه میخواهم از آقایان که آقای دکتر علی اصغر پور همایون را که از کارمندان لایق دولت هستند بعنوان معاونت معرفی کنم آقای دکتر استاد درس اقتصاد بوده و سابق علمی و عملی در امور مالی و اقتصادی دارند و

۲ -

وزارت اقتصاد ملی کاملاً باز است برای اینکه تبادل نظر کامل در هر مطلبی با آقایان بشود بنا بر این خواهش میکنم آقایان نظریاتشان را بگذارند و در این مرحله ماده واحده را همانطوریکه پیشنهاد شده تصویب فرمایند. (دکتر بقائی - بنده توضیحی دارم اجازه بدهید عرض کنم)

رئیس - آقای جمال امامی هم جواب دادند حال به پیشنهاد ایشان رأی میگیریم...

دکتر کیان - قانون گمرک بدولت حق دارد که اگر کشوری تعقیقاتی نسبت به کالای ما بکند خود دولت اقدام بکند و عمل متقابله بعمل بکند (در این موقع وزیر دارائی وارد تالار جلسه شدند)

وزیر دارائی - پیشنهاد آقای دکتر بقائی را مجدداً فرائض میفرمائید.

(شرح سابق قرائت شد)

وزیر دارائی - اجازه فرمائید.

وزیر دارائی - بنده خیلی خوشوقم از توجهی که آقایان نمایندگان باین لایحه تعرفه گمرکی نشان میدهند برای اینستکه نشان می دهد که تا چه حد با اهمیت این موضوع می بردماند

ولی در عین حال این مذاکرات و پیشنهاداتی که در اینجا میشود اصل موضوع را که پرداختن به مطلب یعنی اصلاح تعرفه گمرکی است بعقب می اندازد و منظور از این ماده واحده اصلاً منحرف میشود چرا؟ برای اینکه طبق این ماده واحده دولت فقط یک اجازه ای میخواهد که در حقوق و عوارض گمرکی یک تجدید نظری بکند و مجموع این مذاکراتی که میفرمائید

و خیلی مفید است در نظر میگیرد و عمل میکنند ولی ایجاد مشکل یا تعیین معافیت ها و یا مجاز آنها در اینجا وارد شدن در اساس تعرفه گمرکی است و این اصلاً مطلب را یعنی موضوع ماده واحده را خراب میکند بنا بر این استدعای بنده اینستکه اگر آقایان یک تذکراتی دارند یا پیشنهادی دارند بخود بنده بفرمائید تا اینکه در کمیسیونی که تشکیل میدهم با تبادل نظری که بعمل میاید به پیشنهادات آقایان رسیدگی کنیم و با تبادل نظر و استدلال بین الانین

یک نتیجه ای برسیم ولی در اینجا اگر بخواهیم تمام مطالبی که مربوط به تعرفه است بنده یا یک نفر جواب بدهم جز ائتلاف وقت انری ندارد چرا؟ برای اینکه همانطوریکه بنده عرض کردم یک اصل تجدید نظر در تعرفه گمرکی را در اینجا خواستیم دیگر نمیتوانیم وضع این تجدید نظر را از مجلس بخواهیم چرا؟ برای اینکه اگر بفرمائید کارت بازی ممنوع شود از فردا قدرت اینکه ما روی اقدام کارت بازی را قلم بکشیم. با این طرز نداریم برای اینکه باید

این قانون تصویب بشود مراحل قانونی خود را طی کند مجلس سنا برود و رسیدگی بشود و بصحه مبارک ملوکانه برسد بعد با ابلاغ بشود و با اجرا کنیم بنا بر این هر طور پیشنهادی که بشود متضمن یک بالا رفتن در بازار است بنا بر این استدعا میکنم آقایان با توجه به این مطلب که شاید در عرض این چند روز احساس فرموده اند که وزارت دارائی و

بوجوب آن قرارداد تصویب شده آنها هم از همان تفسیر و تصمیم استفاده کرده اند و در این جاست که پیشنهاد آقای دکتر بقائی معنایش را پیدا میکند یعنی ما با دولت امریکا باید مقتضیات متقابلی قرار داری بسته ایم آنها نسبت به بریکو و یا چیزهای دیگر ما امتیازاتی داده اند و ما هم نسبت به رادیو و اتومبیل و چیزهای دیگر آنها تخفیفی در حقوق گمرکی داده ایم بنا بر این حق نبود که وزارت خارجه این مزیت را به سایر ممالکی که با ما قرارداد دادی راجع به تعرفه گمرکی نیستند اند بدهد ولی متأسفانه این کار شده و ۱۹ دولت از آن استفاده کرده اند و بعد از طرف دولت به از جنک قرار دادی بسته نشد این است که بنده این موضوع را قابل توجه میدانم که وزارت اقتصاد ملی و گمرک توجه داشته باشند که بایستی این قرار داد را با دولتی که منعقد شده است مراعات بکنند و از طرف دیگر چون ما قرار دادی با دولت آمریکا داریم در حال حاضر نمیتوانم هیچ افزایش و یا تغییری که در مقابل آن قرارداد وجود داشته به حقوق گمرکی بیفزاییم و بنده گمان میکنم که مدت

اطحاط قبلی که در آن قرارداد مندرج شده ششماه باشد و اگر چنانچه این موعد اطحاط منقضی شده باشد دولت حق ندارد که بتعرفه گمرکی اجناس امریکائی اضافه کند و از این جهت این لایحه ای که دولت بمجلس شورای ملی تقدیم نموده بکلی بیفایده است زیرا فرض بفرمائید که این لایحه تصویب شد و طبق این لایحه شما نمی توانید آن حقوق گمرکی را که مطابق قرار داد تثبیت کرده اید اضافه بکنید و مدت شش ماهه اطحاط قبلی است یعنی مدتی است که قانونی است

بنابر این ششماه منقضی میشود فرض اینکه شما بلافاصله بعد از این اطحاط بخواهید لغو بکنید باز هم در این مدت نمیشود یعنی اگر مدت کمتر از ششماه اطحاط قبلی باشد البته میشود و بقیه بنده دولت بایستی در نظر بگیرد وقتی که یک همچو قانونی بمجلس بیاورد قبلاً باید بدولت امریکا اطحاط کرده باشد و این موضوع تجدید نظر را برای خودش تحصیل کرده باشد بعد این لایحه را بمجلس بیاورد حالا اگر این کار نشده است ضرورت دارد که در اولین فرصت

این کار را بکنند و اگر آن مدت ششماه باشد اقلاً این لایحه را تغییر بدهید و مدتش را بیشتر از اطحاط لایحه قبلی قرار بدهید یعنی عرض بنده این است که اگر مدت این اختیار ششماه باشد کم است بنابراین این پیشنهاد را بنده تقدیم کردم

یک نفر از نمایندگان - یک مرتبه دیگر این پیشنهاد را قرائت فرمائید

(پیشنهاد آقای دکتر کیان مجدداً شرح سابق قرائت شد)

دکتر کیان - در این صورت باید لایحه را تغییر داد اگر ششماه است این اختیار را برای هفت ماه بدهید

امامی اهری - به پیشنهادتان مدت یکماه را اضافه بکنید.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - آقایان قطعاً بتاریخچه

تعرفه امور گمرکی وارد هستند و میدانند یکی از مواردی که دولت استقلال گمرکی خودش را از دست داد موضوع از دست دادن استقلال تعرفه گمرکی بود بوجوب قرارداد ۱۸۲۸ ترکمن چای وقتی که این قرارداد شروع شد و همین طور ادامه پیدا کرد ماده ای در آن داشت راجع به بدولت کامله - الوداد این ماده باعث شد که همه دولت ها قراردادها و تعرفه های گمرکی خود را روی این ماده قرار دادند و روی آن اساس یک حقوق گمرکی صدها بنا تحمیل کردند و متأسفانه این موضوع تعرفه گمرکی بدولت تحمیل شده بود این بود که بعد از جنک بین المللی اول یکی از چیزهایی که مورد توجه دولت قرار گرفت اصلاح تعرفه گمرکی بمنظور تحصیل استقلال گمرکی بود در نتیجه اقداماتی که در آن موقع شد باین نتیجه رسیدیم که برای یک دولتی مثل دولت ایران که یک تمهیدات قبلی داشته بطرفی که عرض کردم و علاوه بر این با یک دولتی طرف معامله است که آن دول قشار زیادی ما وارد میکنند بهترین طریق این است که ما یک تعرفه گمرکی یک ستونی داشته باشیم یعنی آن ماده کامله الوداد را مابکلی از جریان خارج کردیم تعرفه آن موقع فقط یک ستون داشت و نسبت بآن اضافه ای حق نداشتند قائل شوند چرا؟ برای اینکه همان طور که آقای دکتر کیان تذکر فرمودند ما نمیتوانستیم طبق آن تعرفه گمرکی یک تخفیفی برای یک دولتی قائل بشویم تحت یک فازی یا یک مذاکره ای که بعد آن هم خود بخود ادامه پیدا کند نسبت به دولت های دیگر این بود که سیاست گمرکی ایران قبل از جنک فقط داشتن تعرفه گمرکی یک ستونی بود فقط یک ماده مجازات داشت و آن این بود که اگر دولتی رفتاری بدتر از رفتار دولت کامله الوداد بکند دولت ایران حقدار در مقابل تا صد در صد بتعرفه گمرکی آن دولت اضافه بکنند جای مجازات باقی بود ولی جای تخفیف باقی نبود و بنا بر این مقدمه میخواهم عرض کنم که با بیانات جناب آقای دکتر کیان موافقم ولی نباید این جا دولت راموظف بکنند که بلافاصله اطحاط بکنند بدولت های دیگر که قراردادهای گمرکی که با ما دارند لغو است این را محول بکنید بداخله دولت که در همان داخله دولت این قضیه انجام بشود به عقیده بنده مثل سایر امور که عرض کردم مثل سایر اصلاحات است و پیشنهاد مفیدی است که دولت از آن استفاده میکند ولی عقیده بنده این است که این را در ماده بکنجانبند زیرا نه از لحاظ سیاست بلکه از لحاظ اقتصادی هم صرفه ما در این است که ما خودمان این عمل را بکنیم و محتاج نشویم باین که این شش ماه که قبلاً اطحاط بکنیم از این عهده در ماده واحده ای که پیشنهاد شده است استفاده نکنیم صرف نظر بفرمائید ولی باین که مدت شش ماه یا هفت ماه یا هشت ماه بشود بنده حرفی ندارم.

رئیس - این پیشنهاد یک مرتبه دیگر قرائت میشود آقایان توجه فرمائید.

(پیشنهاد آقای معادل شرح سابق قرائت شد)

معادل - بنده اساساً مذاکره ای که روی این موضوع وظایف آن میشود مفید میدانم برای اینکه احساس نمیکند که در اینجا کسی از جنبه مخالفت با دولت پیشنهادی بکنند و یا صحبتی بکنند ولی در نتیجه این مذاکرات دولت آگاه میشود از نظریات مجلس و نمایندگان هم بطور کلی مشکلاتی را که در حوزه نمایندگی شان مشاهده کردند آنها را بدولت عرضه میکنند و این موجب میشود که دولت وسیله ای فراهم کند برای رفع مشکلات این پیشنهادی که بنده کردم مقصود اصلی این است که دولت نه تنها مالیات را از وسائل زراعتی و ادوات فلاحتی بردارد بلکه چیزهای دیگری هم هست که امش مالیات نیست ولی پول گرفته میشود بعنوان مالیات راه بناوین دیگر یعنی اگر یک ماشین فلاحتی بخواهد وارد کند سم و سمپاشی بخواهد وارد کند بقدری عوارض به آن تعلق میگیرد و بقدری پول از آن میگیرند که طرف نمیتواند نظایر آن را عمل کند بنده اعتقاد این است دولتی که خودش با دفع آفات مبارزه میکند باید خیلی خوشحال باشد که مردم خودشان این وظیفه را انجام میدهند یعنی دولتی که خودش با دفع آفات مبارزه میکند چطور وسیله فراهم نمیکند که مردم خودشان بروند و مبارزه بکنند چطور وسیله فراهم نمیکند که ارز آن را بهتر در دسترس مردم قرار بگیرد و خودشان هم همکاری بکنند در این کار

ها بنده از آقای وزیر دارائی ضمن این پیشنهاد دو سه تقاضی دارم یکی اینکه در سه ماه معین کردن در این باب دستشان باز باشد امروز خود بنده شغله زراعت است یعنی اگر ما امروز بخواهیم یک سیاست تهیه بکنیم نیست میگویند سم پاش ساخت فرنگ نمیشود آورد، همه چیز ساخت فرنگ میشود آورد جققه و بادکنک و اتومبیل ساخت فرنگ میشود آورد ولی یک سمپاش نمیشود آورد، این سم پاشی که ببرد ما میخورد نمیشود آورد؟ امروز متأسفانه در مملکت ما نمیتواند این سیاست را بسازند تا موافق که نمیتواند بسازند باید آنچه که برای کار فلاحتی لازم است وارد بشود بریزد این جا ضمن نطق خان یک نکته

رئیس - این پیشنهاد یک مرتبه دیگر قرائت میشود آقایان توجه فرمائید.

پیشنهاد آقای دکتر کیان شرح سابق

دکتر کیان - بنده قسمت اولش را پس گرفته ام ولی اضافه مدت از ۶ ماه بهشت ماه ضرورت دارد

وزیر دارائی - با قسمت دوم موافقم

رئیس - قسمت اول را پس گرفتند رأی گرفته میشود بقسمت دوم این پیشنهاد آقایانی که موافقت بفرمائید؟ (عده کمی برخاستند) تصویب نشد

دکتر کیان - این لایحه هم اصلاً بی موضوع شد برای این که دولت نمیتواند کار بکند

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود (پیشنهاد آقای معادل شرح سابق قرائت شد)

پیشنهاد میکنم کلیه ادوات کشاورزی و ماشین آلات فلاحتی و سم پاشی و سم برای مبارزه نباتی از پرداخت عوارض گمرکی و مالیاتی معاف باشد

فرامرزی - آن که معاف است آقای (پیشنهاد آقای معادل شرح سابق مجدداً قرائت شد)

معادل - بنده اساساً مذاکره ای که روی این موضوع وظایف آن میشود مفید میدانم برای اینکه احساس نمیکند که در اینجا کسی از جنبه مخالفت با دولت پیشنهادی بکنند و یا صحبتی بکنند ولی در نتیجه این مذاکرات دولت آگاه میشود از نظریات مجلس و نمایندگان هم بطور کلی مشکلاتی را که در حوزه نمایندگی شان مشاهده کردند آنها را بدولت عرضه میکنند و این موجب میشود که دولت وسیله ای فراهم کند برای رفع مشکلات این پیشنهادی که بنده کردم مقصود اصلی این است که دولت نه تنها مالیات را از وسائل زراعتی و ادوات فلاحتی بردارد بلکه چیزهای دیگری هم هست که امش مالیات نیست ولی پول گرفته میشود بعنوان مالیات راه بناوین دیگر یعنی اگر یک ماشین فلاحتی بخواهد وارد کند سم و سمپاشی بخواهد وارد کند بقدری عوارض به آن تعلق میگیرد و بقدری پول از آن میگیرند که طرف نمیتواند نظایر آن را عمل کند بنده اعتقاد این است دولتی که خودش با دفع آفات مبارزه میکند باید خیلی خوشحال باشد که مردم خودشان این وظیفه را انجام میدهند یعنی دولتی که خودش با دفع آفات مبارزه میکند چطور وسیله فراهم نمیکند که مردم خودشان بروند و مبارزه بکنند چطور وسیله فراهم نمیکند که ارز آن را بهتر در دسترس مردم قرار بگیرد و خودشان هم همکاری بکنند در این کار

ها بنده از آقای وزیر دارائی ضمن این پیشنهاد دو سه تقاضی دارم یکی اینکه در سه ماه معین کردن در این باب دستشان باز باشد امروز خود بنده شغله زراعت است یعنی اگر ما امروز بخواهیم یک سیاست تهیه بکنیم نیست میگویند سم پاش ساخت فرنگ نمیشود آورد، همه چیز ساخت فرنگ میشود آورد جققه و بادکنک و اتومبیل ساخت فرنگ میشود آورد ولی یک سمپاش نمیشود آورد، این سم پاشی که ببرد ما میخورد نمیشود آورد؟ امروز متأسفانه در مملکت ما نمیتواند این سیاست را بسازند تا موافق که نمیتواند بسازند باید آنچه که برای کار فلاحتی لازم است وارد بشود بریزد این جا ضمن نطق خان یک نکته

حساسی فرمودند آقای وزیر دارائی فرمودند ما باید کاری بکنیم که تولید یابد بشود که مادام که تولید زیاد نشود ما نمیتوانیم در مقابل واردات مان یک چیزی داشته باشیم تولید در این ممالک بوسیله صنعت و بوسیله تجارت حالا باین زودی میسر نمیشود و حالا تولید منحصر بوسیله فلاحت خواهد بود وسیله فلاحت هم بسیار ناقص است، تقاضای بنده از آقای وزیر دارائی این است که هر جا میشود حالا توی این قانون یا قانون دیگر که اولاً وقتی که سهم معین کردند کار سم پاشی و ادوات مبارزه و ماشینهای فلاحتی را آسان بکنند و سهمیه را زیاد بکنند دوم این که از این چیزها مالیات نگیرند سوم اینکه بناوین دیگری از اینها چیزهایی گرفته میشود که الان بنده من چیزی نیست که در قوانین دیگر هم چیزی گنجایند شده آنها را هم رفع بکنند خلاصه این باشد که موجبات تولید و وسایل آن آماده و راحت باشد

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - یک قسمت از بیانات ایشان بیانات آقای معادل را بنده در جلسه قبل در موقتی که ضمن تبصره ای پیشنهاد شد راجع باشین آلات کشاورزی گنجایند شد عرض کردم و یک قسمت دیگر هم که مربوط به سم و غیره است خیال میکنم که در قسمت بهداری گنجایند شده است و بطور کلی نظر دولت این است که ماشین آلات کشاورزی باید توسعه داده شود و بطوریکه توضیح دادم در جواب آقایان آلات چای خشک کنی و ماشینهای خرمن کوبی و غیره زیاد خواهد شد و هر چه در این موارد آقایان توضیح بیشتر بدهند بنظر بنده کار دولت محدود تر میشود زیرا آن قسمتی که بطور کلی در تبصره روز قبل تصویب شد جامع تر است تا اینکه بیاناتی که مخصوصی را ذکر بکنیم، وزارت دارائی نظر بوجهی که با مر وصول دارد ممکن است بهوس بقیته و آن موارد مخصوص را بوسیله دیگر از قبیل آیین نامه و مقررات اصل نظر آقایان را خراب بکنند ولی بطور کلی با اصل نظر آقای معادل و سایر آقایان نمایندگان موافقم جناب آقای وزیر اقتصاد ملی الان فرمودند که در مورد سهمیه هم این نظر مراعات میشود اگر این توضیح برای آقای معادل کافی است استدعا می کنم که پیشنهاد خودشان را پس بگیرند

معادل - بنده چون نظرم تأمین شد پس می-گیرم

۶- معرفی آقای دکتر آل بو به بمعاونت وزارت فرهنگ بوسیله آقای وزیر فرهنگ

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - اجازه میخواهم که آقای دکتر آل بو به که از استادان فاضل دانشگاه هستند بسست معاونت وزارت فرهنگ معرفی کنم

نمایندگان مبارک است

۷- بقیه مذاکره در لایحه تعرفه گمرکی

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود

از این پیشنهادها خود پیشنهاد دهندگان حاضرند یا بت مذاکره یا بدون مذاکره حاضر هستند که در مقابل جنس بها جنس بفروشند یعنی فرض بفرمائید که قالی بگیرند در مقابل بها ماشین آلات بدهند یا خشکباز بگیرند و بجای آن ماشین آلات زراستی و غیره بدهند مقصود از این پیشنهاد بنده این است که شرایط مساوی باشد البته اگر يك مملکتی يك جنسی را قیمت کرد دو لیره بها نقد بفروشد دیگری خواسته لیره بها بفروشد این صحیح نیست ولی در صورتیکه سایر شرایط متساوی باشد بنده پیشنهاد کردم همیشه ارجحیت را بآن مملکتی بدهند که حاضر است به پایایی بدهد یعنی بجای اینکه از ما ارز نکیرد حاضر است از اجناس صادراتی ما بگیرد و بجای آن اجناس مورد احتیاج ما بفروشد خواهش میکنم آقایان محترم باین پیشنهاد توجه بفرمائید چون این برای اجناس صادراتی مملکت يك کمک بسیار مفید و عدهای خواهد بود بنده تاجر قالی نیستم ولی از لحاظ اینکه من میدانم ولی آقای دکتر نصرنبدانند وضعیت قالی بچه روزی افتاده است در جنوب ایران مخصوصاً در کرمان این عرض را کردم خواهش میکنم آقایان توجه باین پیشنهادات بفرمائید

رئیس - آقای وزیر اقتصاد ملی

وزیر اقتصاد ملی (دکتر آرموده) - بنده يك خوشوقتی دارم و آن اینست که بآن پیشنهاد آقای دکتر بقائی اصولاً موافق بوده و هشتم پیشنهاد اولشان که مربوط بموضوع معامله متقابل بود رد شد باین پیشنهادشان هم بنده اصولاً موافقم و مثل ایشان معتقدم که پایایی بهترین راه برای پیشرفت صادرات مملکت ما است و دولت هم البته این فکر را دارد الان دولت با سایر دول مشغول صحبت و مذاکره است و تا آنجا که بتوانیم منظور نظر آقایان را پیش خواهیم برد ولی این که حق تقدم به پایایی بدهیم این را تصور میکنم که مقدور نباشد برای اینکه خود پایایی يك تشریفات از آزری و گمرکی دارد بنا بر این پایایی خودش حق تقدم دارد

موضوع دیگری که آقای وزیر دارائی بوقایع بین المللی اشاره کردند که اجناس چند در صد فرق کرده منظور جناب آقای وزیر دارائی این نبود که بازار ما ثابت بماند و بازار دنیا تغییر کند منظورشان این بود که در با در نظر گرفتن شرایط مساوی یعنی با در نظر گرفتن قیمت های بین المللی که علت اصلی تغییر قیمت های ما بوده تصویب نامه ما در اینها مؤثر نبوده در آن کالاهایی که ما ارز داریم و تغییر قیمت داده ایم موضوع دیگر موضوع قیمت گمرکی بود همانطور که آقای وزیر دارائی جواب دادند منظور ترفی قیمت اجناس غیر ضروری و حمایت محصولات داخلی است (مکی) - سبزی خوردن چرا ترفی کرده ؟ تمام موضوعهای اقتصادی باید یکدیگر خواه ناخواه مرتبط است بطوریکه اگر ما گنیم اجناس صادراتی باید قیمتش بالا برود خواه ناخواه تأثیری هم در سبزی خوردن خواهد داشت

(مکی) - پس این نقش فرض است (بچه چوجه نقش فرض نیست دولت در نظر گرفته کلبه کالاهایی که در این مملکت ضروری نیست حتی المقدور در قیمتش تغییری داده شود ولی اگر قیمت لاستیک در بازارهای دنیا بالا رفت اگر قیمت شکر بالا رفت ما که مصرف کننده هستیم تابع آن هستیم یعنی ما دخالتی در بورسهای بین المللی نداریم

هسکی - پس شما منظورتان نرخ هزینه زندگی است نه تنزل

رئیس - رای گرفته می شود به پیشنهاد آقای دکتر بقائی آقایانی که موافقت فرمایند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(پیشنهاد آقای کهید بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی: اینجناب پیشنهاد می نمایم تبصره ذیل باین ماده اضافه شود تبصره: مالیات و عوارض سوخت ماشین آلات کشاورزی از تاریخ تصویب این قانون معاف می باشد

رئیس - وارد نیست پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(پیشنهاد آقای دکتر مصباح زاده بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم عبارت ماده واحده بطریق ذیل اصلاح شود (دولت فعلی مجاز است) الی آخر

بعضی از نمایندگان - نیستند آقای

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(پیشنهاد آقای جواد مسعودی بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم عوارض گمرکی اتومبیل سواری از زوری وزن و بطور تصاعدی گرفته شود

رئیس - آقای جواد مسعودی

جواد مسعودی - بنده تصور می کنم آقای وزیر دارائی باین پیشنهاد موافق باشد چون تاکنون عوارض گمرکی اتومبیل سواری هیچ تفاوتی نکرده موقمی که اتومبیل سواری ۸۰۰ تومان تا ۹۰۰ تومان و ۱۶۰۰ تومان بود و تفاوتش خیلی نبود این چندان تأثیر نداشت ولی حالا که اتومبیل سواری از ۴۰۰۰ تا ۱۵۰۰۰ تومان و ۲۰۰۰۰ تومان است باید عوارض گمرکی هم از آنکس که گرانتر است بیشتر گرفته شود و تفاوت داشته باشد بنده صورتی اینجا دارم که اتومبیل سواری که وزنش کمتر از ۶۰۰ کیلو باشد برای هر اتومبیل ۲۶۰ تومان گمرک و هر کیلو دهشاهی عوارض راه گرفته می شود و تا ۱۲۰۰ کیلو و ۳۲۰۰ تومان و از هر کیلو دهشاهی مالیات از ۱۲۰۰ کیلو بیلا فقط ۴۵۰ تومان گمرک گرفته میشود البته کیلویی ۱۰ شاهی هم عوارض دارد البته همانطور که عرض کردم تفاوت اتومبیل سواری از حیث قیمتش خیلی زیاد است بنده موقمی که در سوئیس بودم مخصوصاً این قسمت را مراعات بفرمائید موقمی که بنده سوئیس بودم میدیدم اتومبیلی که مورد ضرورت عموم است یعنی اتومبیلهایی که برای اطباء

و اشخاصی که مورد نیازشان میباشد اینها خیلی عوارضشان کم بود و هر چه اتومبیل گرانتر بود عوارض گمرکی آن زیادتر بود یعنی تفاوت گمرکی تصاعدی داشت اتومبیلی که سبک وزن باشد معلوم است که او اس نیست این اتومبیل عوارضش را میکنند کیلویی دو هزار ریال بنده همینطور از ۵۰۰ کیلو بیلا می رود تا هزار کیلویی تا بلو اس میرسد کیلویی ۲ تومان سه تومان عوارضش میشود

یک نفر از نمایندگان - وزن اتومبیل در او کس بودن آن تأثیری ندارد اتومبیل او کس معمولاً سنگین است استثناء هم ممکن است داشته باشد بنابراین تصور میکنم که آقای وزیر دارائی هم باین پیشنهاد موافق باشد

رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید

وزیر دارائی - بنده اصولاً موافقم برای اینکه نظریه خیلی خوبی است ولی همانطور که عرض کردم این پیشنهاد را هم اجازه بفرمائید دولت در نظر بگیرد ولی فعلاً ماده واحده اضافه نشود

جواد مسعودی - چون آقای وزیر دارائی قبول دادند مورد نظر قرار بدهند بنده پس می گویم

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(پیشنهاد آقای دکتر جلالی بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم بوزارت دارائی اجازه داده می شود که بان تشخیص وزارت کشور لوازم مورد احتیاج بنگاه مستقل برق تهران و شهرداری های شهرستان ها را از قبیل تأسیسات تولیدی چراغهای معاینه ترانسفورماتور کابل و ملعقات که برای استفاده همگانی از خارج کشور وارد میشود از عوارض گمرکی معاف باشد

رئیس - آقای دکتر جلالی

دکتر جلالی - این پیشنهاد شامل همه شهرستانها می شود در تهران لامپ که توی خیابان میزنند این را گمرک ازش می گیرند بآن ماشینهای تولید نیرو هم اینها را ازش گمرک میکنند البته در شهرستان ها این مبتلا به همه است بنده يك طرحی هم قبلاً تهیه کرده بودم قریب ۱۵ و ۲۰ نفر از آقایان هم امضاء کرده بودند این يك امر لازمی است وقتی که يك چراغی توی خیابان روشن بشود این فرق دارد با آن چراغی که توی خانه میوزد این برای استفاده عموم است

اردلان - چه جور تفکیکش بکنند ما همین کردیم آنچه که بنگاه مستقل برق در تهران و آنچه شهرداریها در شهرستانها وارد بکنند آن ها معاف باشد (اردلان) بازار قشاق رواج میگیرد) حالا قشاق در این مملکت بسیار میشود

رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید

وزیر دارائی - بدلا باین که عرض کردم با تصریح معافیت ها با میزان حقوق در ماده واحده بنده مخالفم ولی با اصل نظر باید بحث شود هر طار مصلحت بود و برای رفاه عموم بود در نظر گرفته می شود

رئیس - آقای فولادوند بفرمائید

غلامرضا فولادوند - بنده می خواهم حضور جناب آقای وزیر دارائی عرض کنم که ما از موافقت جنسی آقای رزم آرا هستیم بدین جهت که ما يك چیزهایی در خارج بخریم که مثلاً برای این دولت باشد ناچاریم اینجا عرض کنیم بلکه آن موشوعات جلوگیری شود امروز بنده در مجلس با اکثر رفقای نماینده تاجر و غیر تاجر مذاکره کردم و معلوم شد بعکس فرمایش آقای وزیر دارائی اکثر اجناس گران شده اتومبیل گران شده لاستیک گران شده اجناس گران شده قماش گران شده (نصرتیان) آهن گران شده (آقای ارباب کیو یکی از نمایندگان با شرف این مجلس هستند دیروز به بنده میگفتند که قماش کمی فروختیم چهل تومان دستور دادم پنجاه تومان بفروشند چون ضرر میکنند ما چون در عدلیه کار کرده ایم عادت به تعقیق داریم بنده عقیده ام اینست و در این باب که جناب آقای رزم آرا از اشخاصی که واقعه ادر کار بصیرند بنده عالم اقتصادی نیستم (نورالدین امامی) - (دکتر بصیر را بخوانید) از اشخاص بصیر که واقعاً اطلاع دارند در ارجح باین وضع که واقعا ترازوی پیدا کرده بخواهید که اصلاح کنند مثلاً همین لیره از ۱۳ تومان شده ۱۵ تومان و بعضیها ممکنست به ۱۹ و ۲۰ تومان هم برسد آهن گران شده (مکی) - برنج گران شده (تمام اجناس گران شده تنها این نیست که واقعاً محصولات تولیدی مملکت گران شده باشد این راجع باین موضوع بود که ممکنست که بعضی از نمایندگان مخالف حرف بزنند و ایجاد تعصب بشود و بگویند از زوری مخالفت این را اظهار می کنند از این جهت بنده که یکی از موافقین دولت هستم خواستم اینرا حضور آقای وزیر دارائی و آقای وزیر اقتصاد ملی عرض کنم و اما راجع به پیشنهاد آقای نماینده محترم بنده مخالفم زیرا همین طور که دیروز آقای فرامرزی فرمودند اگر تمام اجناس را مامعاف کنیم از گمرک دیگر گمرکی نمیماند و جنسی نمیماند باین جهت بنده عقیده ام اینست هر کس بخواهد استفاده از هر جنسی بکند عوارض هم باید بدهد

نورالدین امامی - مگر نماینده پیشرف هم داریم آقای فولادوند ؟

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - یکی دو نفر از آقایان راجع به هزینه زندگی فرمایشاتی کردند از اینجهت بنده باید عرض کنم که هزینه زندگی در ایران نباید بطور کلی مورد دقت قرار گیرد هزینه زندگی دورست را باید در نظر گرفت یکی ۱۴ میلیون و کسری جمعیت کارگر و رعیت و مستخدمین دولت (مکی) - همانها را شما در نظر نگیرید (یکی هم جمعیت يك عده معدودی که در مراکز و شهرها قرار گرفته اند و ما محتاجشان بیش از قند و شکر و يك خانه معرقی است در تمام سرتاسر این کشور ۱۴ میلیون از همین جمعیت ۲۵ میلیون (شوشتری) ۲۰ میلیون نفر بفرمائید (نوزده میلیون از بیست میلیون نفر احتیاج برادری احتیاج به اتومبیل او کس احتیاج

به بند شادان و غیره و همه موارد این همه آنچه که ما محتاجشان است عبارتست از نان قند و شکر و قماش (مکی) - همانها ترفی کرده است (در مورد قند و شکر متأسفانه بنده نمی توانم ترفی را با بلو اتم (مکی) - بازار سباده است (این قسمت را که میکویید بازار سباده قند همیشه وجود داشته تا وقتی که نرخ بین المللی در ترفی است و بنده مالی ما اجازه نمی دهد که تمام شکر مصرف مملکت را بخورند بخرد و بفروشد متأسفانه يك مقداری بازار سباده خواهد بود سمی دولت در ایشست که بواسطه اولاً وارد کردن مقدار زیادتری قند این بازار سیاراً از بین برود یعنی هر کس که قند خواست ما سمی بکنیم که قند باو بدهیم و در هر حال این امر مسلم است که ما قیمت قند را پایین آورده ایم (مکی) - (از کی ؟) از ۱۵ مرداد ماه (مکی) - یعنی پس از چند روز دیگر (نرخ فروش قند از قرار کیلویی يك ریال باین آمده از یازدهم همین ماه بنا بر این این عدد است و عدد هم قابل بحث نیست (مکی) - اینها سفسطه است) کی میکویید ۱۷ ریال از ۱۶ ریال گرانتر است ما قدرتا ۱۶ ریال کردیم نه ۱۷ ریال بنا بر این اگر تا این درجه اختلاف نظر بین ما وجود دارد پس مسائل تئوریک یا مسائل قابل بحث و نظری را بنده تمام چطور حل میکنم از تاریخ یازدهم این ماه از قیمت هر کیلو قند و شکر يك ریال کم میکنم عدد يك و ریال يك موضوع مادی معجز و مسلمی است اگر آقای مکی در این عدد يك یا در مورد ریال هم تردید دارند بنده نمی دانم چطور در مسائل نظری و سیاسی با ایشان می توانیم کنار بیاییم در مورد نان رسماً دولت قیمت را کم کرده و اعلان کرده و الان هم بقیمت کمتر فروخته می شود در مورد قماش همانطور که عرض کردم در سرتاسر اسلامبول و خیابان ناصر خسرو همه آقایان دیده اند اگر گزارش شهرستانها و مأمورین مربوطه را ندارند دیده اند که چه جور قماش ریخته اند همانطوریکه آقای فولادوند فرمودند اگر الان يك تجاری جنسی برایش ۴۰ تومان تمام میشود ما مجبوریم کیم سی تومان بفروشیم یا در نتیجه کساد بازار بفروشد این خیانت اقتصادی است نمیشود در يك مسکنی جنس وارد کرد یا جنس تولید کرد و بفرض فروخت اگر آقای فولادوند تصور میفرمایند که اجناس موجود در بازار امروز را از آن و مجانی بزور میتوان گرفت و تقسیم کرد باید اینرا در نظر بگیرند که فردا عوض این جنس از کجا تهیه خواهد شد چه کسی فردا خواهد رفت جنسی را که باید بفرض فروخت تولید بکند یا وارد بکند از آقایان نمیشد که اگر راجع بقوه خرید بحث میکنند توجه بفرمائید که قوه خرید لازمه اش ایجاد کار است در این مملکت در این مملکت باید کار ایجاد کرد تا رعیت حاضر شود کثیراً را تیغ بزند و جمع کند - آقای فولادوند آقای اولیاد اسدشان یازده زنت نماینده کرمان (مکی) - شما اسم يك نماینده را نمیدانید آنوقت بفرمائید اوضاع اقتصادی مملکت را اصلاح بکنید (یکی از نمایندگان) - (دکتر بقائی) آقای دکتر بقائی از کس حرف میزنند پشت این تریبون بفرمائید که کارخانجات

کش ایران بسته شده است بنده هم موافقم بایشان ولی وقتیکه میکویم به این مواد فرش باید بیول بیشتری داد بنابراین آن را باز بکند آنوقت آقای ... (مکی) - بنده عرض میکنم اجناس خارجی گران شده باید بشنید به بنده چه راه حلی هست که جز با کمک مالی بانکخانه های فرش باقی کرمان موضوع را میتوان درست کرد اگر مقصود فقط ایجاد است هم جور میشود ایجاد گرفت ولی دولت که مسئولیت مثبت دارد میتواند کارخانجات راه بیفتد میخواهد واردات در با ارزش صادرات داشته باشد با کمال حسن نیت این تصمیماتی که گرفته شده حسن اثر بخشیده (دکتر بقائی) - کجا حسن اثر بخشیده (آقا) بازم تکرار میکنم که وضع فعلی يك مقدارش در نتیجه اینهاست که در این چند روزه در اثر مذاکره در مورد تعرفه گمرکی وجود آمده است اینستکه بنده اصرار دارم که هر چه زود تر این لایحه بگذرد

رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای دکتر جلالی آقایانی که موافقت فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی: گذشته از اختصاری که راجع باصل ۲۷ و ۲۸ متمم قانون اساسی داریم پیشنهاد میکنم که چون دوفوریت لایحه پیشنهادی دولت راجع بتجدید نظر در تعرفه گمرکی تصویب شده در ظرف چند روز بقدری که در جلسه مجلس شورای ملی بتواند از عهد برآید دولت مواد محتاج تجدید نظر را پیشنهاد کند که در همان جلسه بتصویب برسد - دکتر محمد مصدق

رئیس - آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق - بنده بنان و تماش ایهیتی نمیدهم آن چیزی را که بنده اهمیت میدهم استقلال ایرانست یکی از حقوق مقصود ملت ایران که تابعال نتوانسته بدست بیاورد استقلال تعرفه گمرکی است هر وقت که دولتهای مقتدر توانسته اند يك کسی را بدست آورند آنچه را از مجلس خواسته اند گرفته اند بسیار متأسفم که مذاکرات بجای و مهم نمایندگان اقلیت راجعاً آقای دکتر ضروری دارائی در جلسه قبل بیورد تفری کردند

در لایحه تجدید نظر در تعرفه گمرکی که مطرح است دلبین منحصر بفراد ایشان برای دادن اختیارات به دولت این بود که ممکن است اشخاص معتبر و فاسد از مساکرانی گذر حسه عنی میشود سوء استفاده کنند و تالیحه در مجلس تصویب شود ضررهای بزرگ و دائرانی ممکنست بزنند در صورتیکه با چند دلیل عرض میکنم راهی که برای آنچه مقصود در نظر گرفته اند دفع فاسد بقصد است

اول اینکه ما نمیشد گن و کبر در تونیک نیستیم که ببولت اجازه دهیم از طرف مجلس قانون وضع کند و اصل ۲۷ متمم قانون اساسی وضع و تصویب قوانین را از حقوق خاص اعیان حضرت ششتر و مجلس شورای ملی و مجلس سز فراداده است و اصل ۲۸ اینطور می گوید که قوی

یعنی قوه مجریه حق تصویب قانون ندارد و چنانچه مجلس شورای ملی این حق را بآن قوه دهد نقض اصول قانون اساسی را نموده است .

مجلس شورای ملی که باید حافظ قانون اساسی باشد نباید آن را نقض کند و آقای وزیر دارائی که در علم حقوق باید بقانون اساسی احترام کنند و پیشنهادی نکنند که ناقض آن باشد .

دوم - دادن یک چنین اختیاراتی برخلاف قانون بر فرض اینکه دولت مورد اعتماد جامعه بود ، سبب خواهد شد که سابقه بدی ایجاد و حکومت ملی را متزلزل کند و دولت های بعد از این قانون و بناظر آن سوء استفاده کنند .

سوم - نظر آقای وزیر دارائی این است که عده ای معتبر یا فاجاچی در مدتی که لایحه مورد بحث و شور می شود ، ممکن است سوء استفاده کنند . در صورتی که عقیده من اینست که از کمیسیون در بسته بعضی از دول ذی نفوذ ، استفاده خواهند کرد و این کمیسیون برای همین کار پیشنهاد شده است که تفرقه گری سربسته بفتح آنها تجدید نظر شود .

چهارم - بر فرض اینکه عده ای از اهل مملکت از جریان لایحه در مجلس سوء استفاده کنند از دارائی مملکت چیزی کاسته نمیشود . ولی اگر تجدید نظر بفتح دیگران تمام شد استفاده ای که آنها میکنند از کیسه ملت ایران رفته است .

مجلس که بدو فوریت این لایحه رأی داده است دیگر چه اشکالی دارد که چند روز دولت در هر جلسه آنقدر که ممکن است مجلس از همدیگر برآید پیشنهاد دهد و مجلس هم در همان جلسه موافقت های را تصویب کند .

در شهریور ۱۳۲۰ که متفقین وارد خاک ایران شدند ، مجلس ۱۳ تحت نفوذ آنها قرار گرفت و بد کثر میلیسیو اختیار قانون گذاری داد که یکی از خدمات اقلیت مجلس ۱۱۴ این بود که او را کاربر کنار شود و از آن اختیارات بر ضرر مملکت بیش از آن که نمود سوء استفاده نکند

اکنون که آقای وزیر دارائی حریفان خود را از میدان بدر کرده اند صلاح نیست که باز مجلس حق قانون گذاری را که از مختصات اوست از خود سلب کند و اینطور گفته شود که آقای وزیر دارائی از پیشنهاد این لایحه و دفعه ای که جدا از آن میکنند نظریات خاصی دارند .

در بعضی از جلسات صحبت بود که وکیل ملت کسی است که اعتبار نامه خود را از دست ملت گرفته است و هیچکس هم نیست که بگوید غیر از ملت دیگری با اعتبار نامه داده است

بعقیده من وکیل ملت آنکسی است که در نفع ملت رأی بدهد و هر کس که بر ضرر ملت رأی داد ولو این که نماینده حقیقی مردم باشد چون خیانت کرده است ، از وکالت منزله است

و مردم از نمایندگان آنی که نفع خود را بر نفع جامعه ترجیح دهند بیزارند .

تفرقه گری که فعلا اجراء میشود ، در سال ۱۳۲۰ بوسیله ۵ نفر از کارشناسان گمرک تهیه شده

رئیس - آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی

اولا بخواستم حضور آقایان عرض کنم در جلسه قبل وقتی که کلمه بی مورد ادا شد بنده بلافاصله عرض کردم که کلمه بی مورد در مراسم خودم مقصود خودم بود ، چرا ؟ برای اینکه در آن موقع کارهایی که در وزارتخانه داشتم ، گذاشته بودم و اینجا آمده بودم ، بنسب آن کارها و اهمیت شان عمل خودم را بی مورد میدانم . بنابراین این مطلب نبایستی مورد تکرار آقایان باشد (صحیح است) اما دو مطلب اساسی جناب آقای دکتر مصدق فرمودند یکی موضوع استقلال کشور و یکی دیگر حفظ قانون اساسی مثل اینکه دولت و سایر نمایندگان اکثریت متوجه با اهمیت استقلال کشور و حفظ قانون اساسی نیستند ، اینطور نیست بعقیده من هر کسی که در این اطاق نشسته ، در این مجلس شورای ملی نشسته و هر کس مسئولیتی در این دولت دارد ، اصلا وظیفه اول او و فلسفه وجودی او فقط استقلال مملکت است (صحیح است) بنده میدانم چطور میشود یک دولتی سرکار بیاید رأی اکثریت مجلس را هم داشته باشد و مقصود این دولت ازین بردن استقلال و از بین بردن قانون اساسی باشد (مکی - الان هم اینطور است) چطور میشود یک دولتی برای یک لایحه تفرقه گری که در تمام دنیا جریان از همین قرار است که ما داریم میکنیم اگر مشروطه و یا جمهوری و یا هر قسم که باشد (دکتر مصدق - کجا اینطور است اسم ببرد) جریان از همین قرار است که دولت تفرقه گری را اجرا میکنند بعد میآورد به مجلس ، الان ما در مقابل مجلس چند روز است کلمه بگلمه در مقابل هر آزادی توضیح میدهم و هر پیشنهادی را که تناسب با وضع خودمان تشخیص میدهم قبول میکنیم ، معذرت میشود گفت که ما با استقلال کشور و قانون اساسی مخالفت میکنیم؟ برای دولت حفظ استقلال کشور و حفظ قانون اساسی بقدری مسلم است که دیگر اینرا لازم نمیداند هر دقیقه شرح دهد بعد از اینکه این استقلال ثابت فرض شد و ثابت هم هست و ثابت هم خواهد بود و بعد از اینکه این قانون اساسی بدون یک عده از پیشروان این کشور ایجاد شد و محفوظ بوده و محفوظ هم خواهد بود و همه آقایان هم قسم خورده اند آنرا حفظ کنند ، این امور که مسلم شد باید وارد مرحله اجرا شویم و ببینیم برای مردم چه میکنیم ولی اگر ما هر قدمی که بخواهیم برداریم اگر بر بغوریم باین مطلب که قانون اساسی چطور خواهد شد یا استقلال چطور میشود ، این صحیح نیست ، برای اینکه استقلال مملکت و قانون اساسی از امور مسلمه است نباید هر دفعه استقلال مملکت و قانون اساسی را بهانه قرض کرد یا محل تردید قرار داد . تردید در استقلال این مملکت یعنی استتلالی که میشود ، معنی اینست که استقلال این مملکت محل تردید است و همچو چیزی نیست استقلال این مملکت معرزه است بدست خود ما است همکاری ما هم این را تثبیت خواهد کرد و سرعت ما در علاج بدبختی های کشور فقط سبب خواهد شد که خارجی در این کشور کمتر اعمال نفوذ بکند (عده ای از نمایندگان - صحیح است) هر چه

مایشتر حرف بزیم و هر چه در برتر اقدام کنیم خودمان وسیله دادیم برای اینکه خارجی در اینجا مداخله کند بنابراین استماع میکنم آقایان اقلیت بخصوص جناب آقای دکتر مصدق که استاد بنده بودند و میدانند که عارضی که میکنم در کمال صداقت است التفات فرمایند که دولت به چه وجه نظری ندارد و نباشد هم داشته باشد که استقلال مملکت یا قانونی را زیر پا بگذارد اینجا فقط موضوع تفرقه گری است که آیا واردات را در این تفرقه گری چطور انجام بدهیم که بهتر باشد این چه ربطی با استقلال کشور ما دارد اما اینکه فرمودید حالا که پنج نفر راجع باین موضوع تفرقه گری که اطلاع دارند چه مانعی دارد که بخواهد نفر اطلاع داشته باشند البته مانع زیادی ندارد ولی مصلحت نیست یعنی پنج نفر چون مستخدم دولت هستند تا حدودی میشود گفت که این حرف از این پنج نفر بیرون نیبرود و این تأکید هم شده و اگر برودم پنج نفر خواهند گفت ولی اگر آمد در این مجلس در مجلس سنا در کمیسیونها و روزنامه ها پشت سرم صحبت شود عینا مانا تیرش را می بینیم یک ماده واحد اینجا مطرح شده و مانا تیرش را در بازار می بینیم وای به آن روزی که خود تفرقه را بیاریم این همان استتلالی است که جناب عالی میفرمائید باینکه قیلا از نظرها اطلاع پیدا نکنند و اعمال نظر و مداخله نکنند مستلزم این است که این امر زودتر تصویب بشود ولی اینکه فرمودند که مجلس شورای ملی وکیل در توکیل نیست این امر تفرقه سابقه دارد مجلس شورای ملی ابتدا حقوقی را از خودش سلب نمیکند و فقط اجازه میدهد که دولت اینرا در مدت ششماه یا ۸ ماه اجرا بکند و بعد هم بیاید تصویب مجلس شورای ملی برساند (دکتر مصدق - همیشه همین حرفها زده اند) ما با اجازه مجلس شورای ملی اینکار را می کنیم و تصویب مجلس شورای ملی ضامن اجرای این تفرقه گری خواهد بود و امروز هم این تصویب مجلس شورای ملی با اجازه میدهد که این تفرقه را اجرا بکنیم بدون اجازه هم دولت نخواسته تفرقه را تغییر بدهد ما آمدیم مطابق قانون اجازه بگیریم تفرقه را عوض کنیم اگر آقایان اجازه بدهند خواهیم کرد و اگر بفرمائید نیک نخواهیم کرد و این چه تناقضی با قانون اساسی دارد؟

رئیس - آقای جمال امامی

اینجا صحبت هائی میکنیم و شب آن ها را از رادیو های خارجه می شنویم ما نباید مستمسک بدست دولت های بیگانه بدهیم ما اگر امروز می گوئیم با دولت امریکا دوستی داریم برای این نیست که فرض میکنیم دولت امریکا و انگلستان حافظ منافع ما هستند و اگر نباشند ما هم دشمن آنها هستیم (مکی - امریکا و انگلستان خودمانی اند) ما همان دشمنی را با آنها داریم که بایک دولت دشمن داریم (رئیس - این از موضوع بحث خارج است مسئله تفرقه گری مطرح است) آقای دکتر

مناسب نیست چون مردم سوء استفاده میکنند بنا بر این قبیل لوابیح را باید در اطرافش کمتر صحبت کرد و فوراً در دست رسی مردم گذاشت که مورد سوء استفاده قرار نگیرد و گذشته از این دولت از شما تقاضا کرده است که با اجازه بدهید یک عارضی را با مطالعه خودش تهیه بکند ، که نباید عوارض بندهیم و بایشتهاد بدهیم اینرا اجازه بدهید دولت خودش مطالعه بکند (دکتر بقائی - پس مالیات را هم دولت خودش ببندد) و از جناب آقای دکتر مصدق مختصر گله ای دارم بنده ممکن است بصلاحت یا نسبت بفرود آقایان وزیران شرعه یا ایراد داشته باشم ولی خدای نکرده بوطن پرستی اینها ایرادی ندارم و هیچ شبهه ندارم جناب آقای دکتر مصدق اجل و اهلی از این هستند که بیایند در مجلس بگویند که فلانی دست نشانده اجنبی است (دکتر بقائی - این عین روزنامه امریکائی است که نوشته است دولت امریکائی رزم آرا) غلط کرده (دکتر بقائی - این متن آنست که گراور کرده ایم چرا خودمان را گول بزیم این هم مقاله اکو - نو میست لندن است) (عده از نمایندگان - بخورد کرده) (دکتر بقائی - آقا مقاله را بگیرد بخواند نوشته اند و کرده اند این وضعیت در مملکت هست اسنادش را من در روزنامه چاپ کرده ام) به روزنامه استناد نکنید آقا .

رئیس - آقای دکتر بقائی استناد کردن به روز نامه های چه شمال چه جنوب چه آمریکا و حیثیت ملی را متزلزل کردن و اینها را گفتن خوب نیست فروردمی ایران را از بین میبرید باید ملت فروردمی داشته باشد مگر با گفته های شما و نوشته های روزنامه های خارجه میشود

دکتر بقائی - بچه صورت مثل اینست که مردم نمی فهمند آقا امریکا با ما تمیل کرده بزور انگلستان کرده چه میگوئید آقا ؟ این وضع در مملکت هست این اخبارها رسمی است تلگراف هم شده است آقا

جمال امامی - بنده فرمایشات جناب آقای رئیس را تأیید میکنم یعنی تمام مجلس تأیید میکنند (عده ای از نمایندگان - صحیح است) و از آقای دکتر بقائی هم تقاضا میکنم این حرفها را نزنند اگر یک روزنامه نوشته فلانکس جاسوس است آیا جاسوس خواهد شد ؟ از آقایان توقع داریم که چیزهایی را که در خارج روزنامه های خارجه می نویسند بر علیه خودمان مستمسک قرار ندهند

گاهی ما با آیم این جا صحبت هائی میکنیم و شب آن ها را از رادیو های خارجه می شنویم ما نباید مستمسک بدست دولت های بیگانه بدهیم ما اگر امروز می گوئیم با دولت امریکا دوستی داریم برای این نیست که فرض میکنیم دولت امریکا و انگلستان حافظ منافع ما هستند و اگر نباشند ما هم دشمن آنها هستیم (مکی - امریکا و انگلستان خودمانی اند) ما همان دشمنی را با آنها داریم که بایک دولت دشمن داریم (رئیس - این از موضوع بحث خارج است مسئله تفرقه گری مطرح است) آقای دکتر

رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای دکتر مصدق ده رأی موافق بود بنابر این تصویب شد پیشنهاد آقای فرامرزی قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

برای خاتمه دادن باوضاع اسف آلود بنادر پیشنهاد میکنم بدوات اجازه داده شود در بنادر جنوب مناطق آزادی ایجاد نماید حدود مناطق مزبور به موجب تصویب نامه خاصی تعیین خواهد شد -

رئیس - آقای فرامرزی بفرمائید

فرامرزی - قبلاً پیش از اینکه صحبت کنم از آقای کشاورز صدر تشکر میکنم و اینکه عراضی را که من کردم تصور کردند که راجع بایشان است بنده قصدی بایشان نداشتم و حرفیکه زدم چون معتقد بودم که این صلاح نیست عرض میکنم و آقای

کشاورز صدر از بنده در اینجا تعریف فرمودند و بعد هم فرمایشی کردند که حمله بایشان رسیده در صورتیکه بنده هر حرفی میزنم از روی ایمان است من می بینم که بعضی از آقایان اکثریت و بعضی از آقایان هستند که تصور میکنند که صحبت کردن در

اطراف این لایحه اشکال تراشیت و برای تلف کردن وقت است و میگویند چرا در جاهای دیگر دنیا مثلا کمتر اینچنین اتفاق می افتد بنده تصور میکنم اینجا يك سوء تفاهمی است یا بقول یکی از رفقا سوء تفاهمی است در جای دیگر دنیا لایحه که بمجلس می آید

قبلاً اکثریت مجلس قبول کرده یعنی در مجلس حزب اکثریت دارد و قبل از اینکه اکثریت را ببرد معلوم میشود که این حزب وسیع اکثریت را ببرد چه لایحه را بمجلس خواهند برد در اینجا برای خود دولت

هم خلق السامه است ما زیاد دیدیم لواحقیکه به مجلس شورای ملی می آید و خود دولتها درست بر ایشان پخته نیست میگویند خوب حالا ما اینجا دادیم شما اینرا مطالعه کنید و هر چه گفتید ما قبول میکنم کم و زیاد بکنید معلوم میشود در این چهار دیواری

لایحه که بمجلس آورده اند برای خودشان هم روشن نیست و این فرق را باید دیگر جاهای دنیا دارد که اگر حزبی اکثریت را ببرد معلوم است چه لایحه خواهد آورد این فکریکه من کردم راجع با ایجاد بنادر

آزاد یا مناطق آزادی در جنوب برای بعضی هادیدم روشن نیست اساساً در مقابل بنادر ایران يك بنادر آزادی در عربستان قرار گرفته که آنها همانطور

که عرض کردم ترفه های خیلی ساده و خیلی کمی دارند همینطور در بحرین صدی پنج گمرک میگیرند و در کویت صدی هفت میگیرند که يك درصد آن

برای فرهنگ است و يك در صد آن برای شهرداری است (شوشتری - ما بحرین راجعه ایران میدانم)

بعضی اوقات ممکن است قیمت شکر در کویت یا بحرین تنزل بکند و مثلاً يك گونی پنج روپیه فروخته میشود ولی آنجا گمرک ندارد باین جهت است که

می گویم در بعضی جاها حد گمرک قنری عقب تر ببرید این گونی شکر که پنج روپیه یا ده روپیه میشود تاجر در ایران باستانی تنها دوپست روپیه

میشود

رئیس - آقای نخست وزیر

دنیای معمولی است و ساده صورت میگیرد باینانی در مجلس میشود که اهانت باشخاص و مردانی است که برای این مملکت خدمت میکنند جناب آقای دکتر مصدق در ضمن بیاناتشان که مربوط بلایحه گمرکی بود منجر باین شد که اظهار بفرمائید که دولت باوزارتی که

امروز اینجا هستند و تصدی کار هستند اشخاصی هستند خارجی هستند یا با کمک خارجی روی کار آمده اند یا استادانی هستند در همه جای دنیا اقلیت و اکثریت وجود دارد و شاید لازمه زندگی هر کشوری هم وجود این دو باشد ولی نیابستی وجود اقلیت یا اکثریت باعث از بین رفتن

حیثیت اشخاص شود خوبست توجه کرد وقت کرد اشخاصی که امروز در مقابل شما نشسته اند از روزی که تصدی کار بوده اند که کجا خدایات کرده اند و کجا بر خلاف مصالح مملکت مان قدم برداشته اند خوبست

خدمات خودتان را با خدمات آنها در يك ترازو بگذارید و مقایسه بکنید شما بلند شوید بگوئید که در این مملکت چه کاری چه خدمتی کرده اید؟ که اشخاصی که برای مملکت خدمت کرده اند خائن میخوانید خدمت بحرف

نست خدمت این است که بروید وظیفه شناسی خودتان را انجام بدهید شما نگاه بکنید اشخاصی که خودشان را با هزاران مخاطره مواجه میکنند نشسته اند و خدمت میکنند آن اشخاصی که حاضر شده اند فدا کاری برای این مملکت بکنند چه مراحل خطرناکی را طی کرده اند

و چه مواقع خطرناکی تصدی امور بوده اند آیا آنها حرف زده اند، گریه کرده اند امروز مذاکره در لایحه گمرکی موجب این نیست که بیایند در اینجا نسبت بدولت و نسبت باشخاصی که برای خدمتگزاری بجهن و مردم

حاضر شده اند اهانت بشود نوشتن يك روزنامه خارجی در دست من و شما نیست همین مطالبی که شما اینجا اظهار میکنید فراهم بکار ادبوی خارجی بآن استناد خواهد کرد و آنرا مدرک خودش قرار خواهد داد

بنده تقاضا دارم از جناب آقای دکتر مصدق که خوبست اگر مطلبی دارند برای حیثیت و شرافت مملکت و به وجود وضع بطرزی بیان کنند که موجب اهانت نشود و نسبت به شخصیت و خدمت اشخاص حمله ای نشود

موضوع موضوع خدمت است و کار موضوع دوم بیاناتی است که جناب آقای فرامرزی اینجا بیان فرمودند ایشان شخصی هستند که از بنادر جنوب ایران با اطلاعند

ندارم برای اینکه بعضی قسمتها باید حتماً در دست حکومت مرکزی باشد ولی عقیده دارم که وضع محل شده لااقل يك بندر ما آباد شده چون خود من متأسفانه در لایحه اختیارات در مرستنها دیدم که در گمرک

خود اهل محل نظری نخواهند داشت که آنها خودشان ببینند طبیعت شهرستان آنها چه چیز اجازه میدهد و شاید صحیح هم همین باشد من اعتراضی باین قسمت ندارم برای اینکه بعضی قسمتها باید حتماً در دست

حکومت مرکزی باشد ولی عقیده دارم که وضع محل شده لااقل يك بندر ما آباد شده چون خود من متأسفانه در لایحه اختیارات در مرستنها دیدم که در گمرک

خود اهل محل نظری نخواهند داشت که آنها خودشان ببینند طبیعت شهرستان آنها چه چیز اجازه میدهد و شاید صحیح هم همین باشد من اعتراضی باین قسمت ندارم برای اینکه بعضی قسمتها باید حتماً در دست حکومت مرکزی باشد ولی عقیده دارم که وضع محل شده لااقل يك بندر ما آباد شده چون خود من متأسفانه

در لایحه اختیارات در مرستنها دیدم که در گمرک خود اهل محل نظری نخواهند داشت که آنها خودشان ببینند طبیعت شهرستان آنها چه چیز اجازه میدهد و شاید صحیح هم همین باشد من اعتراضی باین قسمت ندارم برای اینکه بعضی قسمتها باید حتماً در دست حکومت مرکزی باشد ولی عقیده دارم که وضع محل شده لااقل يك بندر ما آباد شده چون خود من متأسفانه

در لایحه اختیارات در مرستنها دیدم که در گمرک خود اهل محل نظری نخواهند داشت که آنها خودشان ببینند طبیعت شهرستان آنها چه چیز اجازه میدهد و شاید صحیح هم همین باشد من اعتراضی باین قسمت ندارم برای اینکه بعضی قسمتها باید حتماً در دست حکومت مرکزی باشد ولی عقیده دارم که وضع محل شده لااقل يك بندر ما آباد شده چون خود من متأسفانه

نامضیقه امروزی مرتفع شود چون بکسب از این بررسیها مربوط بگمرک است ولی چون تا کنون بررسی این کمیسیونها خاتمه پیدا نکرده بنده از اظهار آن خودداری میکنم ولی با اطلاع آقایان میرسام که نظر ایشان مورد توجه دولت بوده و با کمال دقت مورد بررسی است و شاید قریباً نتیجه آن بمرض آقایان برسد

فرامرزی -

با این توضیحی که جناب آقای نخست وزیر فرمودند که دولت مشغول مطالعه است برای اعاده آبادی آنجا بنده پیشنهاد خودم را پس گرفتیم

رئیس - آقای دکتر مصدق

دکتر مصدق - تزکیة البره لفسه فییة . هر کس بگوید که خدمتی کرده ام ازوم ندارد ما ایرانی هستیم اگر باید خدمت بکنیم نباید خودستایی بکنیم خدماتی که هر يك از افراد حاضر باین مملکت کرده اند همه میدانند بنده سی سال است با معلوماتی که

داشته ام يك بول از این بودجه حقوق نگرفته ام و يك عده ای بودند که اینها همیشه روی کرسی و کالت بودند و یاروی کرسی وزارت و از کرسی و کالت به نخست وزیری رسیده اند همه میدانند که چرامن همیشه

خانه نشین بوده ام و آنها همیشه در کار بوده اند البته من خواستام باین مملکت خدمت بکنم شرایط خدمت موجود نبوده است آنها نمی که نخواسته اند خدمت بکنند داخل در کار شده اند و از مزایای استخدام دولتی استفاده کرده اند من يك چیز بشمام بگویم آقای

سپید رزم آرا چند روز قبل در اینجا من بشما پیشنهاد کردم که تمام مردم میگویند در وزارتخانهها در تمام دوایر دولتی دیانت نیست صحت نیست درستی نیست

این قولی است که جملگی بر آنند من در پرور بده رفته بودم این برنامه کاری که کرد این بود که گفت من گرد د . د . ت دارم و آنرا زده ام و من در ده پشه بسیار دیدم معلوم شد که د . د . ت را فروخته و آب

بدیوارها زده اند شما میدانید که مملکت امروز محتاج باصلاحات است و همه مردم میگویند و کسی نیست که در روزنامه نخواند و نشنود که ادارات ما کار صحیح

نمیکند بنده پیشنهاد کردم بشما گفتم شما که میخواهید اصلاحاتی بکنید اول از وزارت جنگ شروع کنید کی بود از این نمایندگان که حاضر بشود برود باین وزارتخانه و تفتیش بکند ، ما نمایندگان اقلیت حاضر شدیم که در این گرمای تابستان برویم آن وزارت جنگی که شما آنقدر رجز خوانی و تشویق میکنید تفتیش بکنند از دو حال خارج نبود میامیرتیم و میگفتیم

که چیز هائی هست و شما که طالب اصلاح بودید بمقصود میرسیدید اگر دیگری غیر از ما بود بنده عرض نمی کردم ولی قسم بخورم بتمام مقدسات عالم که هیچيك از این آقایان که اینجا نشسته اند حاضر باین خدمت

نمودند (جمال امامی - آقا چرا دروغ قسم میخورید) میخواستید بروید چرا آنکریدید . من در آن جلسه خصوصی گفتم که يك کمیسیون پنج نفری تشکیل

بشود و برود ادارات دولتی و وزارتخانهها را تفتیش بکند این حرف من در کمیسیون سنا مؤثر شد ولی در این مجلس شورای ملی مورد توجه قرار نگرفت

دکتر مصدق - تزکیة البره لفسه فییة . هر کس بگوید که خدمتی کرده ام ازوم ندارد ما ایرانی هستیم اگر باید خدمت بکنیم نباید خودستایی بکنیم خدماتی که هر يك از افراد حاضر باین مملکت کرده اند همه میدانند بنده سی سال است با معلوماتی که

داشته ام يك بول از این بودجه حقوق نگرفته ام و يك عده ای بودند که اینها همیشه روی کرسی و کالت بودند و یاروی کرسی وزارت و از کرسی و کالت به نخست وزیری رسیده اند همه میدانند که چرامن همیشه خانه نشین بوده ام و آنها همیشه در کار بوده اند البته من خواستام باین مملکت خدمت بکنم شرایط خدمت موجود نبوده است آنها نمی که نخواسته اند خدمت بکنند داخل در کار شده اند و از مزایای استخدام دولتی استفاده کرده اند من يك چیز بشمام بگویم آقای

سپید رزم آرا چند روز قبل در اینجا من بشما پیشنهاد کردم که تمام مردم میگویند در وزارتخانهها در تمام دوایر دولتی دیانت نیست صحت نیست درستی نیست این قولی است که جملگی بر آنند من در پرور بده رفته بودم این برنامه کاری که کرد این بود که گفت من گرد د . د . ت دارم و آنرا زده ام و من در ده پشه بسیار دیدم معلوم شد که د . د . ت را فروخته و آب بدیوارها زده اند شما میدانید که مملکت امروز محتاج باصلاحات است و همه مردم میگویند و کسی نیست که در روزنامه نخواند و نشنود که ادارات ما کار صحیح نمیکند بنده پیشنهاد کردم بشما گفتم شما که میخواهید اصلاحاتی بکنید اول از وزارت جنگ شروع کنید کی بود از این نمایندگان که حاضر بشود برود باین وزارتخانه و تفتیش بکند ، ما نمایندگان اقلیت حاضر شدیم که در این گرمای تابستان برویم آن وزارت جنگی که شما آنقدر رجز خوانی و تشویق میکنید تفتیش بکنند از دو حال خارج نبود میامیرتیم و میگفتیم که چیز هائی هست و شما که طالب اصلاح بودید بمقصود میرسیدید اگر دیگری غیر از ما بود بنده عرض نمی کردم ولی قسم بخورم بتمام مقدسات عالم که هیچيك از این آقایان که اینجا نشسته اند حاضر باین خدمت نمودند (جمال امامی - آقا چرا دروغ قسم میخورید) میخواستید بروید چرا آنکریدید . من در آن جلسه خصوصی گفتم که يك کمیسیون پنج نفری تشکیل بشود و برود ادارات دولتی و وزارتخانهها را تفتیش بکند این حرف من در کمیسیون سنا مؤثر شد ولی در این مجلس شورای ملی مورد توجه قرار نگرفت

بدلائلی که قبلاً عرض کردم ضرورتی نمیدانم که درباره اش توضیح عرض کنم زیرا موضوع يك قانونی است بنام قانون منع احتکار که این قانون قیمت را تثبیت کرده و الان هم مجری است و اگر دولت بخواهد حق مداخله و تعقیب برای دولت هست اما مطالبی که میخوانستم عرض کنم آقا این است که

الان بکربخ از ظهر میگردد و مسئولیت این تشنج بازار يك قسمت ناشی از همین مذاکرات تمام نشده است بجهت چرا ؟ برای اینکه آقایانی که در خارج مستند کسبه و اهل بازار هستند خیال میکنند که ما همه چیزها را همه ارقام تفرقه را میخوانیم زیرا در

بکنیم باین واسطه بکنده از بیچاره ها متضرر خواهند شد بکنده ای در نتیجه این مذاکرات اغفال خواهند شد بکنده ای نخواهند فروخت عده دیگر ارزان خواهند فروخت و ضرر خواهند کرد این تشنجی که در بازار هست باید از بین برود بنده پیشنهاد میکنم آقایان خودشان پیشنهادشان که الان در جریان است لطفاً پس بگیرند اجازه بفرمائید که این ماده واحده همینطور

که هست تصویب بشود بنده از طرف دولت قول میدهم که جداً در کمیسیونهای مربوطه با متخصصین فن رسیدگی بکنیم و آنچه که عملی است در نظر بگیریم

ذوالفقاری - اگر دولت قول بدهد که قیمت اتومبیلها ترقی نکند من پیشنهادم را پس میکنم

چند نفر از نمایندگان - پس گرفتند

ذوالفقاری - دولت بن قول نداد عده ای از نمایندگان - قول دارند آقا

قول داد

رئیس - يك پیشنهاد دیگر قرائت میشود

(پیشنهاد میکنم بصره ذیل بماده واحده اضافه شود) دولت مكلف در کلیه معاهدات بازرگانی تجدید نظر نموده و معاهدات بازرگانی که مدت آنها منقضی شده بامیشود تمدید نماید

دکتر عبد الله معظمی

چند نفر از نمایندگان - آقا این بالایحه ارتباط ندارد

دکتر عبد الله معظمی - آقایان فرمودند که ارتباطی ندارد ظاهرش را تصدیق میکنم و ما در حقیقت ارتباط دارد برای اینکه موضوع گمرک در واقع معاهدات بازرگانی خارجی را در نظر میگیرد و معاهدات تجارتی مربوط به روابط بازرگانی است و تعرفه گمرک هم يك موضوع بازرگانی است بنده مخصوصاً عرض می کنم و راجع باین موضوع می خواهم در اینجا تذکری بدهم که بعد از شهریور ۳۲۰ متأسفانه دولتهائی که روی کار آمده اند هیچکدام قسمت های معاهداتی ما را در نظر نگرفته اند در صورتیکه اوضاع

هالم و تجارت تغییر کرده است باستانی که حتماً معاهدات بازرگانی درش تجدید نظر بشود اگر خود دولت این کار را کرده بود محتاج به این نبود که من این پیشنهاد را بدهم و چون غالب معاهدات

رئیس - آقای وزیر دارائی

بعضی از نمایندگان - يك دغه ديگر قرائت شود . رئيس - يك دغه ديگر قرائت ميشود . پیشنهاد می‌نمایم که تبصره ذیل بماده واحده بازرگانی تجدید نظر ننوده ومعاهدات بازرگانی که منتهی بشود پامیشود تمدید نماید . رئيس - آقای وزیر اقتصاد ملی نظری دارند ؟

عامری - بنده تذکر آئین‌نامه‌ای دارم رئيس - بفرمائید . عامری - بدنیست که عرض کنم پیشنهادات باید کاملا مربوط به موضوع باشد لنت كاملا اضافه كردم برای اینکه هر پیشنهادیکه میرسد اگر ارتباط کامل بموضوع داشته باشد اینقدر پیشنهاد نمیشود بحث اضافی درباره لایحه نمی‌شود واین همه معطل نمیشود و در قسمت آئین نامه هم این را بنظر خود آقای رئیس مجلس گذاشته اند يك قسمت از این پیشنهاداتیکه شده ارتباط بموضوع ندارد يك مسئله دیگری که اگر آقایان اجازه بفرمایند عرض کنم آن این است که اینهمه مذاکراتیکه ما میکنیم بنظر بنده اینها در خارج انتشار پیدا میکند و بدم مردم بیا می‌خندند و آنوقت در روزنامه‌های خارج درج میشود و این خوب نیست بنابراین بنده با این بیت شعر کفایت مذاکرات را تقاضا میکنم

او درمن و من در او فتاده خلق از بی ما دوان و خندان انگشت تعجب جهانی از گفت و شنید ما بدندان آقایان مصلحت مملکت ایجاب میکند که تمام ماها با يك روح اتفاق و اتحاد اقلیت و اکثریت را کنار بگذاریم و بیاییم همه متفقاً باین دردهای مردم رسیدگی بکنیم ومانباید به نشینیم و بهمیدگریمت - های ناروائی بسیم بنده همه افراد مملکت را وطن پرست می‌دانم این است که می‌خواهم تذکر بدم که اتفاق داشته باشیم (صحیح است)

رئيس - خوب اینكه صحیح است تذکر آئین نامه‌ای همزوری اختطاری که فرمودید کافی است عرض کنم که این ماده ۱۲۰ آئین‌نامه‌ها بنده دوبار دادم خواندم برای اینکه آقایان نمایندگان پیشنهاداتشان را بامرایت آن ماده تنظیم بکنند حالا رای گرفته می‌شود ، آقای وزیر اقتصاد ملی جنابالی صحبتی بواقعه ؟

وزیر اقتصاد ملی - موضوع پیشنهاد جناب آقای معظمی را بنده خودم در نظر داشتم و حالاهم تحت مطالعه وزارت اقتصاد ملی هست و از آقایان استدعا میکنم که این پیشنهادها پس بگیرند بنظرشان بنده تأمین خواهد شد تمام موضوع لایحه دولت زودتر حل شود .

دکتر معظمی - چون آقای وزیر اقتصاد ملی فرمودند که این کار را خواهم کرد و این معاهداتی که مدت آنها منقضی شده است تجدید نخواهیم کرد مگر بصورت دیگر بنده پیشنهادها پس بگیرم . رئيس - يك پیشنهاد دیگر قرائت ميشود

رئيس - يك پیشنهاد دیگر قرائت ميشود . رياست محترم مجلس شورای ملی - اینجانب پیشنهاد می‌کنم که ورود کلیه اشیاء مضره و مایعات محرمة ممنوع شود . شوشتری - آقا این مربوط به لایحه نیست اجازه بدهید توضیح بدم مربوط است ورود محرمان بنده خودم اهل علمم می‌فهمم . رئيس - بفرمائید به نشینید داد نزدیک (در این موقع آقای شوشتری در صندلی خود نشستند) حالا بفرمائید بیایید پشت تریبون

شوشتری - خیلی هم تشکر میکنم از آقای رئیس از تذکری که فرمودند خیلی هم متشکرم عرض من از این پیشنهاد حفظ حیثیات مجلس شورای ملی است (نمایندگان - آقا بسم الله الرحمن الرحیم را فراموش کردید) بسم الله الرحمن الرحیم باز هم بسم الله الرحمن الرحیم حواسم را یرت میکنند البته بسم الله الرحمن الرحیم عرض من از این پیشنهاد دو جزء است یکی اشیاء مضره است که بطور اجمالی نوشته‌ام و یکی مایعات محرمة که اصلش حرام است جناب آقای مسعودی ورود غیر از اصل حرمت است در دوره پنجم آقای اتحاد پیشنهاد کرد حرمت را بنده باو گفتم حلال محمد حلال الی یوم القیامه و حرامه حرام الی یوم القیامه است ما نمی‌توانیم چیزی را که شارع مقدس آنرا حرام کرده است بمشروع ممنوع بیاوریم اینکه جزء و کلرا دیدید اصطلاحی استعمال شد مجلس شورای ملی اگر نمایندگان محترم وارد مباحثی میشوند و روی حرفهای خود مثل میزنند چرا روی اشیاء محرمة روی اشیاء زائده روی اشیاء مضره صحبت میکنند چرا روی چیزهای خوب مثل نمی‌زنند از این جهت آقای وزیر دارائی اشیائی مضر است این اشیاء با جزء حرامست که نباید وارد بشود و یا اشیائی است که مشاب در مملکت تهیه میکنند چه معنی دارد که سیخ کباب ویا دیزی هم وارد کنیم الان باید این فکرها را بکنید که مقدار زیادی از این اشیاء را منع بکنید ولی در قسمت دوم مایعات محرمة که اساساً نباید وارد بشود در دوره پنجم جناب آقای رفیع جناب آقای دکتر مصدق بعضی از آقایان دیگر تشریف داشتند مرحوم مدرس قدس سره فرمودند که اساساً نباید وارد بشود شیشه ای پنج هزار تومان هم بشود جهنم بگذارید قاچاق بشود نباید بیاوریم من در موقع بودجه مایعات رسومات و این اداره ایکه والله دولت خرابی ایران از همین استعمال مشروبات است این تشنجاتیکه در اعصاب و خون مردم پیدا شده است تمام این را از حالا عرض میکنم که در موقع طرح بودجه مخالفت نخواهم

کرد با کمال تشکر مگر اینکه منظورم تأمین بشود از این لحاظ پیشنهاد کردم و - بنده دارم از نمایندگان محترم که عبارات ورق بازی و تفته نرد و اسباب های نادر همه اینها حرام است مجلس ما باید حرفهای بزرگتر از اینها و بهتر از اینها بزند (احسن است) و پیشنهادم را هم پس گرفتم

رئيس - يك پیشنهاد دیگر قرائت ميشود . مقام رياست مجلس شورای ملی . پیشنهاد میکنم عوارض گمرکی ماشین آلات کارخانجات برق من جمله توربین اصفهان پس از نصب ماشین آلات و بهره برداری با قسط اخذ گردد . برومند . رئيس - این پیشنهاد وارد نیست یکی دیگر قرائت ميشود

پیشنهاد میکنم تبصره زیر بماده اضافه شود ، تبصره - دولت نصف از کلیه واردات و صادرات از بنادر جنوب کشور را بخرمشهر و نصف را ببوشهر اختصاص بدهد . معذل . رئيس - آقای معذل اینهم وارد نیست (معذل - چرا وارد است) خوب بفرمائید

مکی - آقای رئیس منطقی بنده از دستور و گزارش نفت مانده است . معذل - استدعا میکنم يك دقیقه توجه بفرمائید آقایان استدعا میکنم که این دو کلیه عرض بنده را با گوش قبول استماع بفرمائید روی سخن بنده در اینجا بفرم خاصی نیست برای اینکه بنده چون دولت ایران را جزو ملت ایران میدانم و اقلیت و اکثریت را بطور کلی ملت میدانم عرض کنم قبل از اینکه راه آهن کشیده شود و راه اساسی جنوب کشور ما فقط بین لرستان و خوزستان باز شود قسمت مهم صادرات و واردات کشور ما از طریق فارس و بوشهر بود بعد از این تصمیم و کشیده شدن راه آهن بکلی این وضعیت فارس و وضعیت بنادر جنوب و مخصوصاً آن منطقه ما بکلی از کف رفت برای خاطر یگانگی و وحدت ملی مردم فارس تحمل این کار را کردند این از خود گذشتگی را نشان دادند ولی امروز باید مستحضر باشید چه مجلس و چه دولت که برادران فارسی شما از هستی ساقط شده اند فارس و بوشهر و بنادر آنجا صورتی در آمده که فردا مرز دارائی برای حفظ جنوب نمیتوانید داشت آنجا در شرف تخلیه است همه شهرها از جمعیت افتاده مردم هجرت کرده اند و دچار فقر و بدبختی و مسکنت شده اند (پیراسته - همه جا همینطور است) بنده نمی‌توانم در اینجا پیشنهاد کردم در این پیشنهاد که دولت آنچه را که از جنوب باین مملکت صادر و وارد میشود این را دو قسمت بکنند هر چیزیکه برای بزد و کرمان و فارس و این قسمت ها است که تقریباً نصف میشود این را يك طوری قرار بدهید که از بندر بوشهر وارد و خارج بشود و آن چیزی که مربوط بسایر قسمت هاست از بندر خرمشهر (کشاورز صدر - بنده مخالفم) (فرامرزی - از بندر عباس) آقایان توجه میفرمایند این نه تنها کمکی به قسمتی از برادران فارسی شما و بندر آنها میکند بلکه قسمت مهمی از بار

خرمشهر را کم میکند الان وضعیت خرمشهر طوری شده که نمی‌تواند تنها بندر واحد ایران باشد . بندر شاهپور را میبایستی اختصاص بکار های نظامی بدهند و بقیه را بین بوشهر و خرمشهر تقسیم کنند و اگر تصور میکنم دولت که اینجا جای این مسئله نیست بنده اصرار ندارم که در اینجا جای بگیرد بنده میخواهم خاطر دولت را باین مسئله جلب کنم و توجه شما نمایندگان ملت را بطرف فارس و بنادر جنوب جلب بکنم و از قوه عظیم مطبوعات هم در این باب استدعا میکنم و یاری میطلبم و امید وارم که شما در این باب چه در بودجه و چه در اینجا و چه در جای دیگر و در تشکیلاتی که میدهند این قضیه را در نظر بگیرید (صدر زاده - این تذکر راما بدولت وقت مکرر داده ایم و باید مورد توجه قرار بگیرد)

رئيس - آقای فرامرزی بفرمائید . فرامرزی - بنده از آقای معذل متشکرم که هم خودشان ضمن توضیح در باره این پیشنهاد در این مورد در ایضی بکنم من با پیشنهاد ایشان از این لحاظ مخالفم که محدود بوشهر کرده اند می خواستم این تذکر را بدمم که هم آقایان فارسی ها این را بفهمند که متأسفانه همانطوریکه در تهران خیال میکنند ایران یعنی طهران همان طور و در فارس هم خیال میکنند فارس یعنی شیراز عرض کنم راه طبیعی فارس آقای معذل هیچوقت از راه بوشهر نبوده راه طبیعی فارس از بندر لنگه یا بندر سیراف بوده که طاهری امروز باشد یا بندر گنک بوده که يك کیلومتر بیشتر بالنکه فاصله ندارد راه بوشهر يك راه نظامی است که بعد از آنکه بوشهر شد محل ژنرال قونسلگری انگلیس از آنوقت این راه شده و از جنک بین المللی راه بندر عباس و راه بوشهر شده راه تجارنی بیشتر در تمام تواریخ ایران که بخوانید و سیاحت نامه‌های ایران را که بخواند می‌بینید که همیشه راهی که شیراز را به بندر متصل میکردند است از راه فسا چهارم داراب و لاریا میرفت

بلنگه یا سیراف آنوقت بندر عباس بندر مهمی است چاه بهار همینطور این را اگر جنابالی بکشد در بیشتر مطالعه میفرمودید و تعیین میکردید که صدی چند از بوشهر بیاید و صدی چند از لنگه بیاید و صدی چند از بندر عباس بیاید خیلی خوب بود (معذل - بگذارید بدهند خودمان تقسیم میکنیم) و من از آقای وزیر دارائی و از آقای وزیر اقتصاد ملی استدعا میکنم که وقتی که سهمیه بدهند بجناب این شرط را با آنها بکنند که مثلا صدی ده از بوشهر باشد صدی پنج از بندر عباس و صدی سه از بندر لنگه باشد که باعث خرابی بنادر نشود از آبادی نیفتند یعنی افتاده از این ویران تر نشود فقط علت مخالفت من با پیشنهاد آقای معذل از این جهت بود .

صدر زاده - در دوره‌های سابق آقا ما مکرر این تذکرات را داده ایم مگر گفته ایم انحصار بیعلا ندارد . رئيس - آقای وزیر دارائی بفرمائید .

وزیر دارائی - همانطور که جناب آقای نخست وزیر برض مجلس رسانیدند این موضوع در آن کمیسیون مورد مطالعه هست و منظور آقای معذل مورد توجه قرار خواهد گرفت البته آن قسمتهائی که عملی باشد انجام خواهد شد .

رئيس - آقای معذل بفرمائید . معذل - از نظر اینکه دولت قول میدهد که نظر بنده را تأمین بکنند بنده پیشنهادها پس می‌گیرم . رئيس - پیشنهاد دیگری قرائت می‌شود . (پیشنهاد آقای معذل علی مسعودی شرح زیر قرائت شد)

مدت آزمایش شش ماه مندرجه در لایحه ۹ به ماه تمدید شود . یکی از نمایندگان - مشابهش رو شد . محمد علی مسعودی - دولت موافق است چون دیگر پیشنهادی نیست بنده هم پس می‌گیرم که اعلام رای بفرمائید . رئيس - اعلام رای میشود و میفرستیم برای نظر مجلس سنا که فردا تشکیل میشود آقای وزیر فرهنگ لایحه‌ای دارید ؟

وزیر فرهنگ - بنده میخواستم استدعا کنم که آن بودجه فرهنگ را که مساعدت فرمودید که مطرح بشود و جزء دستور باشد خواهش بکنم دستور بفرمائید مطرح شود ، اگر ممکن است امروز والا جلسه آینده مطرح شود . رئيس - در اول جلسه آینده مطرح میشود . وزیر فرهنگ - خیلی متشکرم . قرائت گزارش واصله از کمیسیون نفت . رئيس - فلا يك گزارشی از کمیسیون نفت رسیده که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون مخصوص نفت به مجلس شورای ملی ، بیرو گزارش مورخ ۲۰ ۴۲۰ ۲۹ کدر جلسه ۴۵ روز سه شنبه ۲۰ تیر ماه ۲۹ مجلس شورای ملی قرائت گردیده مجدداً از آقای وزیر دارائی بوجه نامه شماره ۲۳۶ مورخ ۳۳ ۲۹ دعوت شد که در کمیسیون حاضر شوند و پرونده‌های مربوطه را برای مطالعه کمیسیون ارسال دارند . کمیسیون مخصوص نفت در تاریخ چهارشنبه ۲۹ ۴۲۰ تشکیل گردید . آقای وزیر دارائی از حضور خود درای و از طرف خود آقای دکتر پیرنیا معاون وزارت دارائی را فرستاده بودند ، آقای دکتر پیرنیا در پاسخ نامه ای که در بالا اشاره شد چنین پاسخ دادند (عین اظهارات آقای دکتر پیرنیا از طرف جناب آقای وزیر دارائی) « برای هر گونه اظهار نظر و اتخاذ تصمیم نسبت به موضوع نفت محتاج بفرست برای مطالعه دقیق موضوع میباشد برای این مطالعه پرونده‌ها و سوابق و اسناد بایستی در اختیار ایشان باشد تا مطالعه نمایند »

کمیسیون پس از مذاکرات زیاد بالاخره با این نتیجه رسید که چون پرونده های مربوط به موضوع نفت هنوز از طرف دولت در اختیار کمیسیون نگذاشته نشده کمیسیون نتوانست موضوع را تحت مطالعه قرار دهد . چنین تشکیل مجدد جلسات کمیسیون موکول به رسیدن اسناد و مدارک مورد تقاضا خواهد بود . اینک مراتب را برض مجلس شورای ملی میرساند ، مغیر کمیسیون مخصوص نفت - حسین مکی

رئيس - باطلاع مجلس ر - يد که بعد روی این مجلس اظهار نظر بکنند و تصمیم بگیرد آقای وزیر دارائی بفرمائید

۸- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی و طرح فوریت لایحه بودجه ژاندارمری

وزیر دارائی - چند جلسه پیش که ۲ دوازدهم بودجه مطرح بود جناب آقای دکتر معظمی پیشنهادی فرمودند که مورد موافقت دولت قرار گرفت و ماده واحده هم اصلاح شد ولی بعد بر خوردیم به دو فقره اشکال یکی در موضوع بودجه ژاندارمری که در کمیسیون بودجه مقداری از آنرا کم کردند و دولت تقاضا دارد که در این قسمت تجدید نظر شود چون با اشکالی که فلا هست يك افراد بسیاری در ژاندارمری حقوق نخواهند داشت یعنی افراد را در بودجه ۱۲ هزار نفر پیش بینی کرده اند در صورتیکه همه در حقیقت ۲۱ هزار نفر است برای رفع این اشکال يك ماده واحده ای پیشنهاد شده است باقیه يك فوریت و همینطور موضوع کشتارگاه است که هزینه مستمر آن جزء هزینه فراموش شده است بیاید این است که برای اصلاح این دو موضوع دوتا ماده است که تقدیم میشود

رئيس - فوریت ندارد آقای وزیر دارائی ؟ وزیر دارائی - يك فوریت دارم چون راجع بودجه است . رئيس - قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

مجلس شورای ملی ، نظر باینکه سازمان ژاندارمری کل کشور که در سال گذشته بدو قسمت تفکیک شده بود در سال جاری تمام گردیده ولی اعتبار بودجه آن در بودجه سال جاری کل کشور از ۵۶۰ میلیون و هفت صد هزار ریال ب مبلغ ۳۵۱۱۲۳۲۶۰ ریال تقلیل یافته در حالی که همه افسران و افراد ژاندارمری در حدود سازمان سال قبل باقی و چنانچه تقلیل بودجه آن عملی گردد متجاوز از ۸ هزار نفر افراد درجه - داران بیکار خواهند شد که از لحاظ حفظ امنیت و مقتضیات کشور اجرای این ترتیب مقرر ب مصلحت نخواهد بود از طرفی در چهار ماهه اول سال هم بودجه ژاندارمری ب ماخذ دوازدهم بودجه سال قبل پرداخت شده و بدین لحاظ ناچار بایستی بودجه ژاندارمری به همان مأخذ سال قبل فر بودجه سال ۱۳۲۹ کل کشور اصلاح شود لهذا ماده واحده زیر با قید فوریت پیشنهاد و تصویب آنرا استدعا مینمایم ماده واحده - اجازه داده میشود اعتبارات بودجه ژاندارمری کل کشور که در چهار ماهه اول سال ۲۹

۹ دوازدهم اعتبار مهلت ۹ و ۱۲ بودجه سال
۲۹ کل کشور پرداخت سه بخرج منظور و در دو ماهه
مرداد و شهریور ۲۹ بودجه زاندارمری مطابق عمل
۴ ماهه اول سال جاری پرداخت و در بودجه پیشنهادی
سال ۲۹ کل کشور اعتبار آن اصلاح گردد
تبصره - حقوق و مزایای افسران و درجه داران
و افراد زاندار مری و همدریف آنان و رانندگان به
ماخذی که در ارتش قسمت نگهبانی معمول و مجری
بوده قابل پرداخت خواهد بود - نخست وزیر و وزیر
کشور - وزیر دارائی
رئیس - فوریت لایحه مطرح است آقای
دکتر حکیمان مغیر کبسیون بودجه بفرمایند
دکتر کیان - بنده اجازه ای که خواستم منظورم
این نبود که با این قسمت مخالف باشم بلکه از لحاظ
سوه تمیزی که از طرف آقای وزیر دارائی شده خواستم
توضیحی بدهم فرمودند که در کبسیون بودجه راجع
بزانداری مری یک اشتباهی شده است این صحیح نبود
یعنی دولت در لایحه بودجه ای که بمجلس شورای
ملی پیشنهاد کرده بود اشتباهی برایش پیش آمده
بود که آن قسمت مربوط بودجه زاندار مری و نگهبانی
که جزء وزارت جنگ بوده است بدون اینکه ارقامش
را جزء بودجه منظور بکنند کلمه اش را اضافه کرده
اند کلمه انتقالی از وزارت جنگ در لایحه نوشته
شده بود ولی مبلغ توجه نشده بود ذکر شود ماهم
با نهایت دقت رسیدگی کردیم و نسبت به ۱۲ هزار
نفری که ذکر شده بود دقت کافی کردیم و مبلغی
که لازم بود و مورد پیشنهاد دولت بود برای این
قسمت که در لایحه ذکر شده بود بعد کامل احتیاجاتشان
را در نظر گرفتیم و تصویب شد بطوریکه آقای
سرتیپ گلپیرا رئیس کل زاندار مری هم تصدیق کردند
که آنچه ما بخرج و تعدیل در مورد زاندار مری کرده ایم
کاملاً صحیح بوده است و این غفلت و اشتباه از
طرف دولت بوده اما راجع بضرورت این لایحه بنده
موافقم ولی عقیده شخصی بنده این است که بهتر این است
که همانطوریکه تا کنون بشکل ۲ دوازدهم از
بودجه وزارت جنگ پرداخت شده است بهتر این بود
که مثل ۴ ماه اول از محل وزارت جنگ پرداخت شود
بعد از شهریور اگر لازم شود از محل دیگری تأمین کنند

رئیس - آقای ملک مدنی بفرمایند

ملک مدنی - عرض کنم در باره این لایحه
ایکه آقای وزیر دارائی دادند در روز هم در کبسیون
بودجه مذاکره شد و البته ضرورت دارد که تقاضای
فوریت شده برای اینکه افراد زاندار مری در مصوبات
بودجه ۱۳ هزار نفر منظور شده در صورتیکه ۲۱
هزار نفر است و هشت هزار نفر هستند که اینجا با این
ترتیب حقوق نخواهند داشت و باید حقوقشان پرداخت
شود و محل تردید هم نیست که مورد احتیاج استفاده
هستند همینطور موضوع کشتار گاه هم که فرمودند
کاملاً صحیح است ولی گرچه الان موضوع کشتار
گاه مطرح نیست و نمیخواهم وقت مجلس را بگیرم
مختصراً عرض میکنم یکی از مسائل اصولی که باید
همیشه مورد توجه و دقت قرار گیرد موضوع بهداشت
است. کشتار گاه هم ارتباط کامل با بهداشت عمومی
دارد الان دو سال است سه سال است قریب سه میلیون
تومان خرج شده است و باید باقی مخارجش را هم
وزارت دارائی بکند و ترتیبی بدهد که کشتار گاهی
باشد که کاملاً مطابق اصول بهداشتی باشد که مردم
کوشتی را که برای مصرفشان میگیرند محل اعتماد
باشد و بهداشتی هم بتواند نظر بهداشتیش را اجرا
بکند باین جهت بنده موافقم و اعضاء کبسیون بودجه
هم موافقت دارند . (مکی - آقای رئیس سه
ساعت گذشت)

رئیس - البته بعد از فوریت برای طبع و نشر
فرستاده میشود.

کشاورز صدر - آقای رئیس مال وزارت
فرهنگ را بنده موافقم اسم بنده را جزء موافقین ثبت
بفرمایند .

مکی - آقای رئیس سه ساعت وقت تمام
شد .

رئیس - منظور از سه ساعت این است که
کمتر از سه ساعت نباشد .

آزاد - از مجلس رأی بگیرد

محمد علی مسعودی - بنده پیشنهاد
میکنم که فردا بعد از ظهر جلسه تشکیل بشود که این
لوايح تکلیفش معین شود .

رئیس - این پیشنهاد محتاج برای است
همه برای رأی کافی نیست . اگر آقایان اجازه بفرمایند
بنطق قبل از دستور که فرار شد قبل از ختم جلسه
صحت شود شروع کنیم
کشاورز صدر - آقا فرهنگ را مقدم
بدارید .

رئیس - آقای قبادیان بفرمایند
قبادیان کلهر - من از آقایان استدعای
کنم یک قدری تأمل بفرمایند ، همراهی بفرمایند
چند دقیقه بنشینند بنده عرضم را بکنم در ابتدای
جلسه می خواستم صحبت بکنم متأسفانه جناب آقای
رئیس اجازه نفرمودند و چون جناب آقای رزم آرا
دولت جناب عالی را بنده دولت کار می دانم مخصوصاً
احتیاجات و تقاضاهای مردم را بعرض میرسانم دستور
بفرمایند هیئت دولت یک قلمهای اصلاحی بردارند
بنده نسبت بدولت جناب عالی از موافقین جدی هستم
چون اعتمادی که بجناب عالی دارم و با همکاری که
جناب عالی انتخاب فرموده اید امیدوارم در خدمت گذاری
بمملکت توفیق کامل داشته باشید و یقین هم دارم که
با پشتیبانی اکثریت مجلس موفق خواهید شد آنچه
که بنده اطلاع دارم در مجلس شورای ملی اگر چه
عده ای از آقایان نمایندگان اقلیت هم مخالف باشند
روی اصل معتقداتی است که در وضع موجود کشور
دارند گمان نمیکنم که راجع بصلاحت شخص
جناب عالی آقایان اشکال و ایراد زیادی داشته باشند
بنده چون اعتماد دارم بدولت جناب عالی از این لحاظ
خیلی سعی می کنم مختصر موضوع را بعرض برسانم
رئیس - آقای قبادیان متأسفانه جلسه از اکثریت
افتاد بقیه مطالبات را بگذارید برای جلسه دیگر

قبادیان - پس نوبت بنده محفوظ است

**۹- تعیین موقع و دستور جلسه بعد
ختم جلسه**

رئیس - جلسه ختم می شود جلسه آینده روز
سه شنبه لایحه فرهنگ و باقی لوايح دولت جزء
دستور است

سه ربع ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد
رئیس مجلس شورای ملی - **رضاحکمت**